

Randolph Dunn

Sava lalana

Fampianarana, fanao ary fandikana maro tsy ara-Baiboly no miorim-paka ao amin'ny fanaon'ny Baiboly fivavahana mistika sy angano ary nampidirina tamin'ny taona 100 tany ho any

ny sasany amin'ireo fampianarana sy fandikana voalohany ireo. Angamba efa nahatsikaritra fiovaovan'ny sasany amin'izy ireo amin'ny fampiharanaankehitriny ianao.

FANAMARIHANA:

1. Raha tsy mazoto mianatra Baiboly ny Kristianina fa miantehitra amin'ny mpitory azy manao ny fandikana azy ireo, dia mety hino ny zavatra toa marina izy ireo nefa amin'ny ampahany ihany no marina.
2. Amin'ny taranaka iray dia mety hiditra ao amin'ny fanao sy ny finoana ny fahadisoana
3. Manonona ny hevitra ny 'rain'ny fiangonana' momba ny fahamarinana iray ao amin'ny Baiboly mba hanaporofa ny finoan'ny tena tsy mitovyamin'ny hoe manonona ny Baiboly.
4. Tsy misy olona mahalala tsara ny hafatr'Andriamanitra na dia vonona ny ho faty aza noho ny finoany.
5. Ny Kristianina tsirairay dia tsy maintsy mianatra ny Baiboly, manohitra ny finoany na ny fahatakarany ary aoka ho vonona ny handeha amin'izay hitondran'ny hafatr'Andriamanitra azy ireo.
6. Maro ny finoana, hevitra na fotopampianarana amin'izao andro izao no miorim-paka ao amin'ny fampianarana sasany momba ny "fiangonana ray." Maro tamin'izy ireo no tsy nanary ny finoan'ny mpanompo sampy na ny Gnostika, raha ny marina, ny sasany nandinika lalina ny asa soratr'ireo "rain'ny fiangonana" teo aloha, ohatra, i Ignace avy any Antiokia, Polycarpe of Smyrna sy Augustin (angamba mihoatra noho ny asa soratry ny apostoly) tamin'ny fananganana ny finoany.

Hevitra ato Anatin'ny

1. Taonjato voalohany
2. Rain'ny Fiangonana
3. gnose
4. Fiangonam-piangonana
5. Moaenazy

Toko 1

Taonjato Voalohany

Namorona ny olona araka ny tarehiny Andriamanitra, angamba midika hoe toetrany; dia ny fitiavana,

fahamarinana, hatsaram-panahy, famindram-po, fihavanana, malemy fanahy, manetry tena, marina, masina ary mamela heloka. Taorian'ny namoronana azy, dia nipetraka tao Edena, paradisa iray noforonina ho azy, ny olona, ary teo anivon'ireo zavaboarin'Andriamanitra hafa tsy nisy ota, dia nisy fifandraisana nirindra tamin'Andriamanitra.

Fantatsika rehetra ny fahotan'ny tsy fankatoavana sy nyvokany. Noroahina niala tao amin'ny paradisaizy ireo ary tafasaraka tamin'Andriamanitra. (Genesisy 1-3).

Hitoetra ao anatin'izany toe-javatra misaraka izany ny olona mandra-panomezan'ny mpanavotra fahafahana ho azy hahazo famelan-keloka sy hihavana amin'Andriamanitra. Tsy nahafoy na nanary ny olona Andriamanitra

satria hitantsika ao amin'ny Genesisy 4 [taorian'ny nandroahana an'i Adama sy Eva tao Edena] fa samy nanolotra fanatitra (hetra, fanomezana, fanomezana) ho an'Andriamanitra i Kaina sy i Able.

Nankasitrahan'Andriamanitra ny fanatitr'i Abela fa ny an'i Kaina kosa tsy nankasitrahan'Andriamanitra. Niresaka tamin'ilay nanome ny fanatitra tsy azo ekena mihitsy aza Andriamanitra.

Rehefa nandeha ny taona dia nihamaro ny fahotana “Ary hitan’i Jehovah fa be ny faharatsian’ny olona tambonin’ny tany, ka ny fisainan’ny fony rehetra dia ratsy ihany mandrakariva. (Genesisy 6:5-6) Kanefa, “Noe dia lehilahy marina sady tsy nisy tsiny teo amin’ny taranany; niara-nandeha tamin’Andriamanitra i Noa.” (Genesisy 6:9-10) Teraka i Abrahama, taona vitsivitsy taorian’ny nahafatesan’i Noa. Hoy ny mpanoratra hebreo: “Finoana no naneken’i Abrahama, raha nantsoina handeha ho any amin’izay tany ho azony ho lovany, ka lasa nandeha izy, nefa tsyfantany izay halehany. ...

(Hebreo 11:8-10) Raha tany Kanana, dia ilay tany horaisin’ny taranany ho lova amin’ny farany: “Ny Anjelin’i Jehovah niantso an’i Abrahama fanindroany avy tany an-danitra ka nanao hoe: “Mianiana amin’ny tenakoAho, hoy Jehovah, fa noho ianao nanao izany ka tsy niaro ny zanakao, dia ny lahitokanao sy ny taranakao any an-danitra, dia hitahy anao tokoa Aho tahaka ny taranakao sy ny taranakao any an-danitra. fasika eny amoron-dranomasina. Ny taranakao hahazo ny tanànan’ny fahavalony, ary amin’ny taranakao [ny taranaka dia iray ihany] no hitahiana ny firenena rehetra ambonin’ny tany, satria nankatò ahy ianao.” (Genesisy 22:15-18) Hoy ny apostoly Paoly, rehefa niresaka an’io fampanantenana io: “Hevero i Abrahama: ‘Nino an’Andriamanitra izy, ka noheverina ho fahamarinany’ izany. Koa aoka ho fantatrao fa izay mino [matoky an’Andriamanitra sy mankatò] dia zanak’i Abrahama. Hitan’ny Soratra Masina rahateo fa amin’ny finoana [ny filazantsara] no hanamarinan’Andriamanitra ny jentilisa, ka nanambarany mialoha ny filazantsara tamin’i Abrahama hoe: ‘Amin’ny alalanao no hitahiana ny firenena rehetra.’ Koa izay manam-pinoana [asa miorina amin’ny finoany] dia tahina miaraka amin’i Abrahama, lehilahy nanam-pinoana.” (Galatiana 3:6-9).

“Ho avy ny andro, hoy Jehovah, izay hanaovako fanekena vaovao amin’ny taranak’Isiraely sy ny taranak’iJoda, ka tsy ho tahaka ny fanekena nataoko tamin’ny razany [fanekena nomen’Andriamanitra tamin’ny alalan’i Mosesy], fonyAho nitantana azy hitondra azy hivoaka avy tany Egipta ... ao am-pony [tsy maty toy ny vato fisaka, fa ao amin’nysaina, na saina, na ao am-pon’ny zava-manan’aina]. ... 'Fa havelako ny faharatsiany ary tsy hotsarovako intsony ny fahotany” (Jeremia 31:31–34). Ny famelan-keloka - ny fahasamihafana lehibe eo amin'ireo fanekempihavanana roa ireo.

Hitantsika fa napetraka ny fototra ho amin’ny fahatanterahan’ny faminanian’iJeremia, rehefa namaly ny fanontanian’iJesosy tamin’ireo apostolinyakaiky azy indrindra i Petera. Iza no lazainao fa izaho?

Ary Petera namaly hoe: Hianao no Kristy, Zanak'Andriamanitravelona. ... Nilaza ijesoa hoe "eo ambonin'ity vatolampyity [ny hoe ijesoa no Zanak'ilay Andriamanitravelona] no hanorenako ny fiangonako" [manangona fivoriana iray, vondrona na vondron'ny mpanara-dia mpankatò sy mahatoky sy mahatoky ho Ahy. (Matio 16:16-18) Taorian'ny namadihana Azy, na nandritra na taorian'ny Paska farany nataony, dia nametraka ny apostoliny tao amin'ny Fanjakany ijesosy, izay nanao fanekena. "Ianareo no nijoro teo anilako tamin'ny fakam-panahy nihatra tamiko, ary Izaho manome anareo fanjakana [diatitheemi: NT: Strong's #1303, mba hametrahako manokana, handamina, handamina, hanendry, handamina ny raharahan'ny tena, na izayan'ny olona izay nanao fanekena], tahaka ny Raiko.

Izy no nanome Ahy, mba hihinananareo sy hisotroanareo eo amin'ny latabatro amin'ny fanjakako sy hipetraka eo amin'ny seza fiandrianana, hitsara ny firenen'Isiraely roa ambin'ny folo. (Lioka 22:28-30).

Fotoana fohy, 50 andro mahery, taorian'izay, dia nilaza toy izao i Petera sy ny apostoly hafa: "Koa aoka hatoky ny Isiraely rehetra izao: InyJesosy nohomboanareo tamin'ny hazo fijaliana iny, dia efa nataon'Andriamanitra hoTompo sy Kristy [Mesia]". Ary nony nandre izany ny olona, dia torana ny fony ka nanao tamin'i Petera sy ny Apostoly sasany hoe: Ry rahalahy, inona no hataonay? Namaly i Petera hoe: "Mibebaha 1 ary aoka hatao batisa [ny teny grika hoe baptizo (aroboka), fa tsy rantizo (famafazana), cheo (fandrotsahana) na pros-chusis (affusion) no ampiasaina. Koa amin'izany, ny

hoe "batisa" dia asitrika], ianareo rehetra, amin'ny anaran'ijesosy Kristy [amin'nyalalan'ny fahefana] ho famelan-keloka [famotsoran-keloka, [fanadiovana] avy amin'ijeremia. Ny teny

fikasana dia ho anareo sy ny zanakareo [Jiosy] ary ho an'izay rehetra lavitra [Jentilisa] — ho an'izay rehetra antsoin'ny Tompo Andriamanitsika [amin'nyalalan'ny filazantsaran'i Kristy]. Tamin'ny teny maro hafa no nampitandremany azy ireo; ary izy nifona taminy hoe: Vonjeo ny tenanareo ho afaka amin'ity taranaka ratsyfanahy ity. Natao batisa (natsobokaCJB) ireo nanaiky ny hafany, ary niampy

telo arivo teo ho eo ny isan'izy ireo tamin'io andro io. (Asan'ny Apostoly

2:36-41)

Noho izany, ireo telo arivo teo ho eo izay "nanaiky ny teny sy natao batisa" ireo dia nampiana tamin'ireo izay nomen'ijesosyfanjakana fanjakana — ireo izaynijoro teo anilany nandritra ny fitsapana Azy. Araka izany dia mahita fanjakana mitombo isika, fiangonana. [Jereo nyAsan'ny Apostoly 2:27-30]

Ny asa misionera nataon'ny Apostoly, anisan'izany i Paoly avy any Tarsosy, dia nampielly ny Kristianisma tany amin'ireo tanàna nanerana ny tontolo grika [grika], toa an'i Aleksandria sy Antiokia, ary koa tany Roma ary tany ivelan'ny Fanjakana Romanina mihitsy aza. Nanohy nanaja ny Soratra Hebreo ny Kristianina, tamin'ny

fampiasana ny Fandikan-tenin'ny Fitopolo izaynampiasainatamin'ny ankapobeny teo amin'ireo

mpandahateny grika, na ireo Targum, izaynampiana ny sasany tamin'ny asa sorany manokana, no nampiasaina teo amin'ireo mpandahateny aramianina.

Nyvoninahitra sy nyfandresen'ny Kristianisma ary ny fielezany haingana dia niteraka tahotra sy

fitsiriritana teo amin'ireo mpitarika jiosy. Nanomboka nanenjika ny Kristianina izyireo, mba hanaitra ny vahoakajiosy tsotra hanohitra azy ary niampanga azy ireo tamin'ny manam-pahefana romana ka niteraka fanenjehana.

Nosamborin'nyJiosy ny Kristianina, nataony an-tranomaizina, ary novonoiny. Ny voalohany mijalyamin'ny ny tanan'nyJiosytanyJerosalema dia i Stefana. Izy no voalohany tamin'ireo rehetra nampijaliana

mitory momba ny Mpamonjy. Nandroaka azy tany ivelan'ny tanàna nyJiosy ka nitora-bato azy ho faty. —

Nivavaka izy hoe: "Jesosy Tompo ô, raiso ny fanahiko", 3 ary avy eo ilay hoe: "Tompo ô, aza atao aminy izao ota izao", dia maty izy.

Tamin'ny famonoana an'i Stefana sy ny maro hafa tamin'ny mpino, dia mbola tsy afaka nampihena ny

finoana an'i Kristy nyJiosy. Mifanohitra amin'izany, tamin'ny nanaovany izany, dia nampirehitramafy ny fielezan'izany teo amin'ny mponin'ijerosalema izy ireo. Noho ny fanenjehana, dia niparitakatanyJodia sy Samaria ary tany an-tany hafa ny Kristianina; ary na taiza na taiza nalehany dia nitory ny amin'ny Tompo Mpamonjy sy nyfampianarany. tsy misy

1 tsyfahatsapana fotsiny; tsy manana ny fisalasalana ny toe-po sy ny fihetseham-po. Tsy fiovana tsotra amin'ny toetr'andron'ny fanahy izany. Fanovana miavaka amin'ny fifantohan'ny faharanitan-tsaina izany; mitondra ny fihetsehan'nysitraro; raha fintinina, dia revolisiona ao amin'ny tena fototry ny maha-olombelona izany" (The Pulpit Commentary, vol. 18, p. 66 voatonona ao amin'ny REFLECTIONS #515 Al Maxey, 3 Janoary 2012)

² Jereo ny fianarana thebiblewayonline.com Amin'ny anaran'ijesosy

³ Jereo ny fianarana thebiblewayonline.com Vatana syfanahy ary fanahy - Aiza no Alehan'izy Ireo Rehefa Maty Ianao?

Ny hery eto amin'izao tontolo izao dia afaka nanakana ny fielezan'ny Kristianisma mpandresy, satria ny finoana an'i Kristy no tena finoana. Ny fampianaran'i Kristy dia fampianarana avy amin'Andriamanitra. Ny fiainana araka ny finoana sy ny fampianaran'i Kristy dia tena fiainana masina, dia ny Fanjakan'Andriamanitra. Nampahery ny mahatoky ny Ray any an-danitra, nomba azy ireo ny Mpamonjy, ary nampiononin'ny Fanahy Masina, ilay

Mpampiononaizy ireo. Jereo ny Asan'ny

ny Apôstôly 6; 7; 8:1-2, 4.

orthodoxphotos.com/readings/LG/persecution.shtml

“Nisyfanenjehanamafy tamin'ny Eglizy tany Jerosalema, ka nanomboka nandringana ny Jiosy i Saoly

fiangonana. Ary nandeha isan-trano izy, dia nisarika ny lehilahy sy ny vehivavy ka nanao azy tao an-tranomaizina. (Asan'ny Apostoly 8:3).

“Tamin'izay indrindra no nisamboran'i Heroda mpanjaka ny sasany tamin'ny

fiangonana ka nikasa hanenjika azy, dia nasainy novonoina tamin'ny sabatra i Jakoba, rahalahin'ijaona, ary rehefa hitany fa sitraky ny Jiosy izany, dia nisambotra an'i Petera koa izy. Nikasa ny hamoaka azy hotsaraina ampahibemaso i Heroda taorian'ny Paska.” (Asan'ny Apostoly 12:1-4) Nisy Jiosy tonga avy tany Antiokia sy Ikonioma tao Lystra ka nandresy ny vahoaka. Ary nitora-bato an'i Paoly izy ireo, ary notaritariny ho any ivelan'ny tanàna, satria noheveriny fa efa maty izy. (Asan'ny Apostoly 14:19).

Tany Filipy, “rehefa fantatr'ireo tompon'ilay mpanompovavy fa very ny fanantenany hahazoam-bola, dia nisambotra an'i Paoly sy i Silasy izy ka nitondra azy ho any

an-tsena hanatrika ny manam-pahefana, dia nitondra azy teo anatrehan'ny

mpanapaka ka nanao hoe: “Jiosy ireo lehilahy ireo, ka mampitabataba ny tanànantsika amin'ny filazana fanao tsy manara-dalàna amintsika Romana mba hanaiky sy hanafika an'i Paoly sy hanafika an'i Paoly.” Ary rehefa nokapohina mafy izy roa lahy, dia natsipy tao an-tranomaizina, ary nasaina niambina tsara ny mpiandry tranomaizina, rehefa nahazo izany baiko izany, ka nataony tao an-tranomaizina ny tongony. (Asan'ny

Apostoly 16:19-24) Tany Tesalonika, “ny Jiosy sasany dia resy lahatra ka nikambana

tamin'i Paoly sy Silasy, ary koa ny Grika maro natahotra an'Andriamanitra ary tsy vitsy ny vehivavy malaza. Ary rehefa tsy nahita azy ireo izy, dia nitarika an'i Jasona sy ny

rahalahy sasany ho eo amin'ny lehiben'ny tanàna, sady niantsoantso hoe: ‘Tonga atỳ izao ireo lehilahy niteraka korontana eran'izao tontolo izao, ary efa nampiantrano azy tao an-tranony i Jasona, ary samy manohitra ny didin'i Kaisara, ka milaza fa misy

mpanjaka hafa koa, dia Jesosy. Ary nony nandre izany ny vahoaka sy ny lehiben'ny

tanàna, dia nanery an'i Jasona sy ny namany hafa izy ireo mba handeha. (Asan'ny

Apostoly 17:4-9) “Nisy tabataba be tany Efesosy ny amin'ny Lalana. Nisympanefy

volafotsy atao hoe Demetrio, izay nanao sarin'ny tempolin'i Artemisy, ka nampiditra vola be ho an'ny mpanao asa tanana. Dia nampiangona azy ireo sy ny mpiasa

tamin'izany asa izany izy ka nanao hoe: "Ry lehilahy, fantatrareo fa mahazo karama tsara isika amin'ity raharaha ity. Ary hitanareo sy renareo fa io Paoly io no nandresy lahatra sy namitaka olona maro be teto Efesosy sy saika manerana ny faritany Azia rehetra. Nilaza izy fa tsy andriamanitra mihitsy ny andriamanitra nataon'olombelona. Tsy vitan'ny hoe ho very ny varotra eto amintsika

fa ho tsinontsinona koa ny tempolin'i Artemisy, andriamanibavy lehibe, ary ilay andriamani-bavy ivavahana eran'ny faritanin'iAzia sy izao tontolo izao, dia hobaboin'ny fahalehibiazany. mpiara-dia taminy avy tany Makedonia, ary nihazakazaka toy ny olona iray ho any amin'ny kianja filalaovana". (Asan'ny Apostoly 19:23-29).

Niverina tany Jerosalema i Paoly, nanao tatitra tamin'ireo mpitarika ny fiangonana tao Jerosalema ary niomana ho any amin'ny Tempoly. Ary nony efa ho tapitra ny hafitoana, dia nahita an'i Paoly tao amin'ny tempoly nyjiosy sasany avy tanyamin'ny faritanin'i Asia. Nampitaitra ny vahoaka rehetra izy ireo ka nisambotra Azy sady niantsoantso hoe: Ry lehilahy Isiraely ô, vonjeo izahay, fa io no

lehilahy mampianatra ny olona rehetra hatraiza hatraiza hanohitra ny firenentsika sy ny lalàntsika ary ity fitoerana ity. (Efa nahita an'i Trofimo Efesiana niaraka tamin'i Paoly tao an-tanàna izy ireo

taloha, ka noheveriny fa i Paoly no nitondra azy ho eo an-kianjan'ny tempoly. Ary rehefa nisambotra an'i Paolyziry, dia notaritariny hiala teo an-kianjan'ny tempoly; ary niaraka tamin'izay dia narindrina ny vavahady. Ary raha nitady hamono azy izy ireo, dia tonga tamin'ny komandin'ny miaramila

Romana ny vaovao fa mitabataba ny tanànan'ijerosalema rehetra. Ary niaraka tamin'izay dia naka manamboninahitra sy miaramila izy ka nihazakazaka nidina nankeo amin'ny vahoaka. Ary nony

nahita ny komandy sy ny miaramilany ny mpanakorontana, dia tsy nikapoka an'i Paolyintsony." (Asan'ny Apostoly 21:27-32).

Nanontany ny mpitari-tafika i Paoly raha afaka mitenyamin'ny vahoaka izy, ary nilaza fa ny Tompo nilaza taminy hoe: "Mialà faingana an'ijerosalema, fa tsy handray ny fanambaranao momba Ahy izy. Tompo ô, hoy aho: Fantatr'ireo olona ireo fa nitety synagoga aho mba higadra sy nikapokaizay minoAnao, ary rehefa nalatsaka ny ran'i Stefana maritiorao, dia nitsangana teo aho ka niaro ny fitafian'izay namono azy.

Ary ny vahoaka nihaino an'i Paoly mandra-pilazany izany, dia nanandratra ny feony ka niantso

hoe: Esoryamin'ny tany izy; Tsy mendrika ny hiaina izy! Ary raha niantsoantso sy nanaisotra ny lambany ary namafy vovoka ho amin'ny rivotra izy ireo, dia nasain'ny komandy nentina ho any

amin'ny toby i Paoly. Nasainy nokapohina sy nalaina am-bavanyizy mba hahafantarana ny

antony niantsoan'ny olona azy toy izao. Ary rehefa natsotran'izy ireo izy mba hokapohina, dia hoy i Paoly tamin'ilay kapitenynitsangana teo: 'Azonareo ve ny mikapoka olom-pirenena romana izay tsy mbola hita fa meloka?' " (Asan'ny Apostoly 22:22-25) "Nyampitson'iny, satria te hahafantatra marina ny antony niampangan'nyjiosy an'i Paoly i Paoly, dia nasainy namory ny lehiben'ny

mpisorona rehetra i Paoly. Dia nentiny i Paoly ka nasainynitsangana teo anatrehany. Paoly dia nibanjina ny Synedriona ka nanao hoe: Ry rahalahiko, efa nahatanteraka ny adidiko

tamin'Andriamanitra tamin'ny fieritreretana tsara aho mandraka androany. Tamin'izany i

Ananiasy mpisoronabenandidyizaynitsangana teo akaikin'i Paoly hamely ny vavany." (Asan'ny Apostoly 22:30).

23:2)

“Nonyampitso maraina dia niray tetika ny Jiosy ka nianiana fa tsy hihinana na hisotro

mandra-pahavonony an'i Paoly, ary efa-polo mahery no niray tetika tamin'izany, dia nankanyamin'ny lohan'ny mpisorona sy ny loholona izy ka nanao hoe: Efa nianiana izahay fa tsy hihinana na inona na inona ambara-pamononay an'i Paoly.

ianao amin'ny mody mitady fanazavana marina kokoa momba ny raharahany. Vonona izahay hamono azy alohan'ny hahatongavany eto.' (Asan'ny Apostoly 23:12-15).

Nampitandrina momba ny mpampianatra sandoka sy ny fihemorana i Paoly sy i Petera

“Hisy andro mahory amin’ny andro farany: ny olona [Kristianina] ho tia tena, ho tia vola, ho mpiavonavona, mpiavonavona, manevateva,tsy manoa ray aman-dreny,tsy mahaymisaotra,tsy masina,tsy manam-pitiavana,tsy mamela heloka, manendrikendrika,tsy mahafehytena, lozabe,tsy tia ny tsara, mamitaka, tia an’Andriamanitra noho ny fitiavan-tena. [fisehoanaivelany fa tsy ny tena izy] fa mandà ny herinytsy misy ifandraisany amin’izy ireny.” (2 Timoty 3:1-5) Hoy i Paoly tamin’i Timoty: “Mitoria ny teny, miomàna, na amin’ny fotoana na tsyamin’ny fotoana, manitsy, mamporisiha, ary mamporisika, amin’ny faharetana lehibe sy ny fananarana amim-pahamalinana. angano [zavatra noforonin’nyolona,izany hoe tsy avy amin’Andriamanitra]”. (2 Timoty 4:2-4) “Ary nisympaminany sandoka [mpampianatra] teo amin’ny olona [Isiraelita], tahaka ny hisian’ny mpampianatra sandoka koa eo aminareo [Kristianina], ka hampiditramangingina fampianaran-diso manimba, sady handà ny TompoIzay nivity azy aza, ka handringana ny tenany faingana, ary maro no hanaraka ny lalan’ny mpampianatra mahamenatra sy hanaraka ny fitondran-tena mahamenatra azy. Manararaotra anareo amin'ny tantara noforoniny ny fanamelohana azy hatry ny ela, ary tsy mbola matory ny fandringanana azy. (2 Petera 2:1-3) Nodoran’i Néron i Roma 67 T.K. Ny fanenjehana voalohany nataon’ny Romanina tamin’ny Eglizy dia toa nitrangatamin’ny taona 67, [1 taona taorian’ny nikomian’ny Jiosytany Jodia tamin’i Roma] teo ambany fitarihan’i Néron, emperora fahenina tao Roma. Io mpanjaka io dia nanjaka nandritra ny dimy taona, niaraka tamin'ny dera azo leferina ho an'ny tenany,saingy avy eo dia nivadika tamin'ny fihoaram-pefy lehibe indrindra, ary tamin'ny barbariana mahatsiravina indrindra. Anisan’ny fanaovan-dratsy hafa, dia nandidy ny handoroana ny tanànan’i Roma izy,izaydidynotanterahan’ny manamboninahitra sy ny mpiambina ary ny mpanompony. Raha mbola nirehitra ny tanànan’ny emperora, dia niakatra tao amin’ny tilikambon’i Makaena izy, nitendry ny lokangany, nihira ny hiran’ny fandroana an’i Troy, ary nanambara ampahibemaso fa ‘naniry ny handrava ny zava-drehetra izyalohan’ny hahafatesany’. Ankoatra ilay antontam-boninahitra antsoina hoe Circus, dia nisy lapa sy trano maro hafa no levona; an'arivony maro no maty tamin'ny lelafo, nopotehin'nysetroka, na nalevina tao ambanin'ny rava.

Nanoratra toy izao i Tacitus, mpitsikera an'i Néron: "Kanefa tsy nisy ezaka nataon'olombelona, na andriana lehibe na fanatitra ho an'ireo andriamanitra, nahafonana an'io tsaho malaza ratsy io, fa nandidy ny afo i Néron. novonoin'i Pontio Pilato, governora, tamin'ny andron'i Tiberio, ary nipoakaindray io finoanoam-poana manimba io, tsy tamin'ny alalan'i Jodia ihany, izay niandohan'izany faharatsiana izany, fa tamin'ny alalan'ny tanànan'i Roma koa, izay niarahany ny safo-drano mahatahotra sy mahamenatra rehetra, noho izany, voalohany, ireo

izayniaiky ny finoany, ary avy eo, tamin'ny fampiasana ny fanazavana nomeny, dia olona maro be no voaheloka, tsy noho ny heloka nandoro ny tanàna loatra, fa noho ny fankahalana ny

taranak'olombelona. Ary ny fahafatesany dia natao fanatanjahan-tena koa: novonoin'ny alika

tamin'ny fametahana ny hodi-biby, na nofantsihana teo amin'ny hazo fijaliana na nodorana, ary

rehefa maty ny andro, dia natao hojiroamin'ny alina. Nanome ny zaridainany manokana i Nero ho an'ity fampisehoana ity ary nanao lalao Circus, tamin'ny fahazarana ny mpitaingin-tsoavaly

mifangaroamin'ny plebs na mitondra fiara manodidina ny hazakazaka. Na dia mazava ho azy fa

meloka sy mendrika ny hanaovana ny ohatra farany indrindra amin'ny vokatra ny heloka bevava aza izy ireo, dia nanomboka nangoraka ireo nijaly ireo ny olona, satria tsy natao ho an'ny

tombontsoam-bahoaka izy ireo, fa noho ny habibian'ny olona iray.”

wsu.edu/wldciv/world_civ_reader/world_civ_reader_1/tacitus [Nadikan'i Richard Hooker]

Rava ny tempoly

Tamin'ny taona 70 am.f.i., i Titus, izay lasa emperorataty aoriana, sy ny Legiona Romana, dia nanorina manda fahirano nanodidina an'ijerosalema. Tsy niandry anefa ny Zelota fa nanafika ka nahatonga ny Legiona Romana nihemotra. Nandositra nankany an-tendrombohitra ireo Kristianina nahatsiaro ny

tenin'ijesosy voarakitra ao amin'ny Matio 24. Rava ny Tempoly ary nitsahatra ny fanaovana sorona biby ho anisan'ny fanompoam-pivavahanajiosy. Ao amin'ny c.Jiosy 135 no norarana tsy hiditra tao amin'ilay tanàna nomena anarana taorian'ny fikomiana tao Bar Kokhba. Taorian'io fotoana io, dia

noraketin'i Eusèbe avy any Kaisaria, mpahay tantara Eglizy tany am-boalohany, fa nosoloin'ny

mpitondra jentilisa ny mpitarika ara-pokojiosy teo amin'ny fiangonana tao Jerosalema (ara-bakiteny hoe “ny voafora”).[3] Niala tao an-tanàna ny ankamaroan'ny Kristianina.

Nampitandrina ny fiangonana tany Azia Minora i Kristy tamin'ny alalan'ijaona

Ho avy ny fanenjehana ny sasany ho faty fa ny sasany ho lavo. “Ho avy ny antikristy (izay mandà an'i Jesosy ho Kristy, Zanak'Andriamanitra, ilay voahosotra), ary efa tonga ankehitriny ny antikristy maro... Antikristy izany lehilahyizany — mandà ny Ray sy ny Zanaka izy”. (1 Jaona 2:18, 22).

Efesiana “...Nefa izao no teneniko aminao: Efa nahafoy ny fitiavanaovoalohany ianao. Tsarovy ny

haavon'ny lavo nahalavo anao; mibebaha [miova ny lalanao], ka ataovy izay nataonao tamin'ny

voalohany. Raha tsy mibebaka ianao, dia ho avy aminao Aho ka hanaisotra ny fanaovan-jironao

amin'ny fitoerany. Nefa izao no ankasitrahanao: Halanao ny fanaon'ny Nikolaita, izay halako koa.” (Apokalypsy 2:4-5) Smyrna “ ... Aza matahotra izay hiaretanao. Lazaiko aminareo fa hataon'ny devoly an-tranomaizina ny sasany aminareo, mba hizahan-toetra anareo, ary henjehina hafoloana ianareo. Aoka ho mahatoky hatramin'ny fahafatesana ianao, dia homeko anareo ny satroboninahitra

fiainana.” (Apokalypsy 2:10).

Pergamosy “Fantatro izay ipetrahanao, dia eo amin'izay itoeran'i Satana ny seza fiandrianany, nefa mitoetra ho mahatoky amin'ny anarako ianao. Tsy mandà ny

finoanao Ahy ianao... Kanefa manan-teny kely aminao Aho: Misy olona ao ['Kristianina' ao amin'ny fiangonany] izay mitana ny fampianaran'i Balama. ... ny sabatry ny vavako". (Apokalypsy 2:13, 14, 16).

Tyatira "Kanefa izao no omeko anao: Ianao dia mandefitra amin'ilay vehivavy Jezebela, izay miantso azy. mpaminanivavy ny tenany. Ny fampianarany no amitahany ny mpanompoko ho amin'ny fijangajangana sy ny fijangajangana ny fihinanana ny hena aterina amin'ny sampy. Nomeko fotoana hibebahany izy tamin'ny fijangajangany, nefa tsy nety izy." (Apokalypsy 2:20-21).

Fanaon'ny Nikolaita

Toa nitovy be tamin'ny Balaamita tao amin'ny TT izyireo, ka nanao fijangajangana (fijangajangana) ary nihinana hena naterina tamin'ny sampy [angamba ho

fanompoam-pivavahanaaminy]. Ao amin'ny Apok. 2:14-15, ny Tompo dia milaza mazava tsara izao ifandraisany izao: "Misy ao aminao izay mitana ny fampianaran'i Balama, izay nampianatra an'i Balaka hanisy fahatafintohinana eo anoloan'ny Zanak'Isiraely, hihinana hena naterina

tamin'ny sampy [hofanompoam-pivavahana] sy hijangajanga, ary misy koa izay mitana ny fampianaran'ny Nikolaita."

<http://www.zianet.com/maxey/reflx73.htm>

Fampianaran'ny Nikolaita (Apokalypsy 2:15)

Toa tsy nitovy hevitra firy tamin'ny fampianaran'i Balama izany, na dia toa nasehon'ny

antokom-pinoana hafa aza izany. Nampifandray ny Nikolaita tamin'ny Balaamita ny sasany, noho ny fiavian'ny anarana grika hoe Nicolas sy ny anarana semitika hoe Balama. Toa mahagaga anefa izany, satria toa samy hafa izy roa ao amin'ny 14-15.

thebiblewayonline.com/revelation, nataon'i Cecil N. Wright

Fampianaran'i Balama (2:14)

Nanoro hevitra an'i Balaka mpanjaka mpanompo sampy i Balama mpaminany fahiny ny amin'ny

fomba hahatonga an'Andriamanitra hanozona ny Isiraelita, izay natahoran'i Balaka nefa tsy azon'i Balama voaozona ho azy. Noresahin'i Mosesy momba izany i Mosesy ao amin'ny Nomery 31:15-16, izay miresaka momba ilay fotoana voalaza ao amin'ny Toko faha-25, ka ny vokatr'izany dia

nandefasan'i Jehovah areti-mandringana nahafaty olona 24 000. Ilay mpahay tantara jiosy atao

hoe Josephé, ao amin'ny bokiny hoe Antiquities of the Jews, Boky IV, Toko VI, Fizarana faha-6-12, dia namelabelatra ny amin'ireo tsipiriany izay efa nisy hatramin'ny androny, izay mifanitsy amin'ny famintinana nomen'i Kristy tao amin'ny taratasiny ho an'i Pergamosy. Nalefitra tamin'ny

fanompoan-tsampy teo amin'ny fivavahana sy ny fitondran-tena izany.

thebiblewayonline.com/revelation, nataon'i Cecil N. Wright

Ilay vehivavy Jezebela (Apokalypsy 2:20).

Nyankamaroan'ny sora-tanana dia manana "ilay vehivavy", fa ny sasany kosa manana "vehivavy". Misy mihevitra azy hovadin'ilay antsoina hoe "anjelin'ny" fiangonana, satria tokana ny sou (thy).

Saingy ny marimaritra iraisana amin'ireo manam-pahaizana momba ny soratra dia manome ny folo (ny) ho toy ny vakiteny voalohany.

Eto dia azo inoana fa anarana ara-panoharana i Jezebela ho an'ny vehivavy malaza sasany tao amin'ny fiangonana Tyatira, sahala amin'ny vadin'i Ahaba mpanjaka ratsyfanahy izay meloka tamin'ny "fijangajangana" sy

"famosaviana" (1 Mpanjaka 16:31; 2 Mpanjaka 9:22), mampiroborobo ny fanompoam-pivavahana amin'i Bala sy ny fitadiavana ny

handroaka ny mpivavaka amin'Andriamanitra hiala amin'ny Isiraely. Nampandroso ny

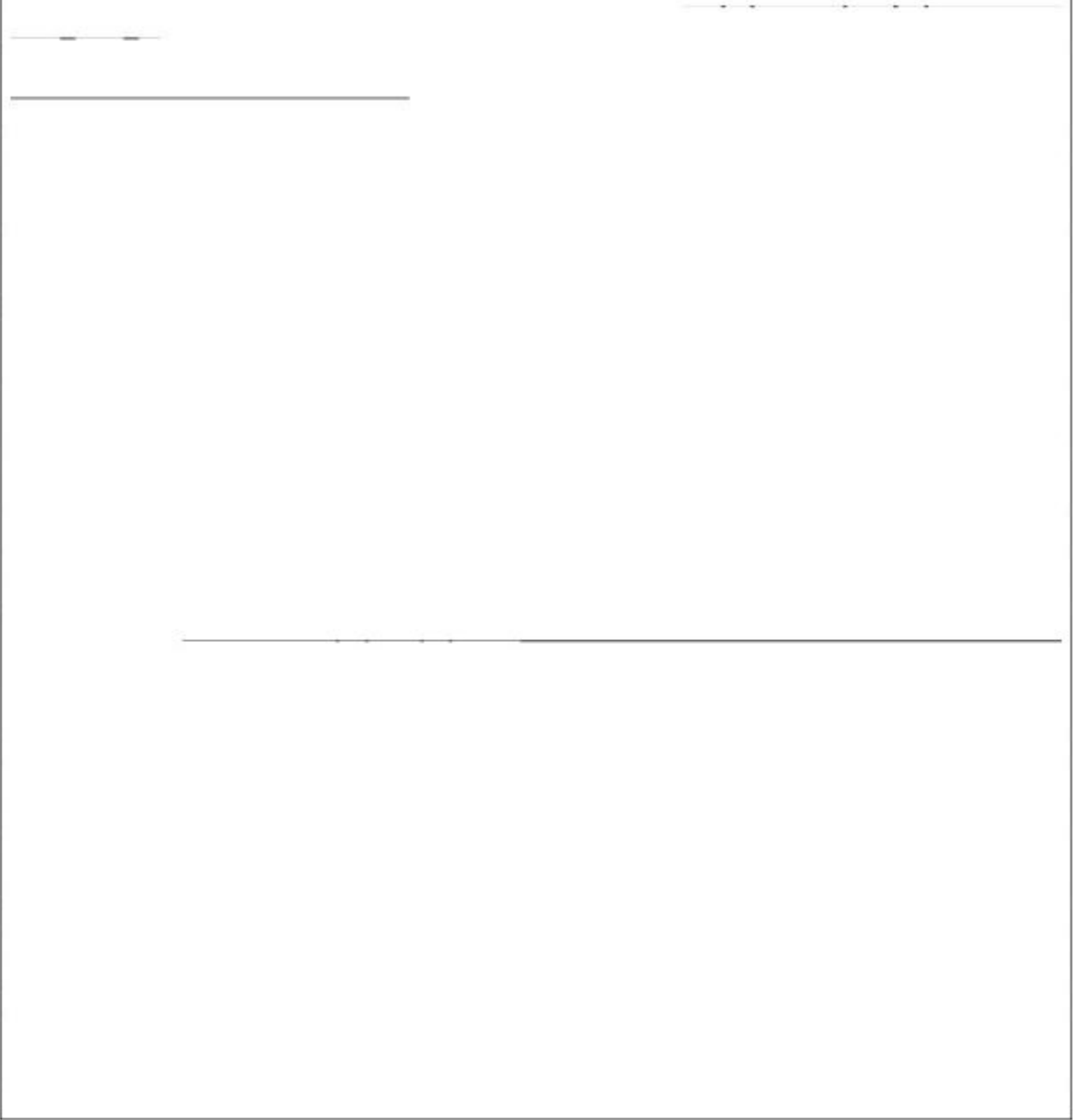
fanompoan-tsampy sy ny fanao mamofady teo amin'ny Kristianin'ny Jezebela an'ny Tyatira.

thebiblewayonline.com, nataon'i Cecil N. Wright

Rehefa dinihintsika ny sain'ny Grika sy ny jiosy any aoriana dia mety ho takatra kokoa ireo fanao ireo.

Sardisy "... Iza no tenin'Ilay mihazona ny Fanahy fiton'Andriamanitra sy ny kintana fito.
Fantatro ny asanao; manana laza hovelona ianao, nefa maty. Mifohaza!

Ampaherezo izay mbola mitoetra sy efa ho faty, fa tsy mbola hitako tanteraka ny asanao eo anatrehan'Andriamanitra. (Apokalypsy 3:1-2).

—

Filadelfia "... Koa satria efa nitandrina ny didiko ianao mba hiaritra amim-paharetana, dia hitandrina anao koaAho hatramin'ny andro fizahan-toetra izay efa ho tonga amin'izao tontolo izao ho fizahan-toetra izay monina ambonin'ny tany". (Apokalypsy 3:10).

Laodikia "... Fantatro ny asanao, fa tsy mangatsiaka na mafana ianao; enga anie ka ho iray ianao na ho an'ny hafa! Koa satria matimatyiana, sadytsy mafana no tsy mangatsiaka, dia haloan'ny vavako ianao." ... "Koa mazotoa, ka mibebaha, indroAho, efa mitsangana eo am-baravarana Aho ka mandondòna; raha misy mihaino ny feoko ka mamoha ny varavarana, dia hiditra Aho ka hiara-misakafo aminy, ary izy amiko." (Apokalypsy 3:15-16; 19-20) Ny toe-piainan'ireofiangonana any Azia Minora dia mampiseho mazava tsara fa tsy ny Kristianina tsirairayihany, fa ny kongregasiona manontolo koa, dia afaka mivilyhiala, ka mahafoay an'i Kristy sy ny fampianarany ary ny Fahasoavany mahavonjy. Raha tsy mibebaka sy miverinaAminy izy ireo dia ho very; izany hoe esorina ny fanaovan-jiro.

Fanamarihana: Mbola mivory ao anatin'ny fanenjehana ny Kristianina mahatoky.

Fanenjarahana an'i Trajan taona 108

Tamin'ny fanenjehana fahatelo, i Pline II, lehilahyiray nianatra sy nalaza, nahita ny fandrilihana ny Kristiana tamin'ny fahoriana, ary nangorakatamin'izany, dia nanoratra ho an'i Trajan, nanamarina azy fa an'arivony maro tamin'izy ireo no novonoina ho faty isan'andro, izay tsy nisy nanao na inona na inona mifanohitra amin'ny lalàn'ny Romana mendrika ny fanenjehana. "Ny fitantarana rehetra nataony momba ny heloka na ny fahadisoany (na inona na inona iantsoana azy) dia tsy nisy afa-tsy tamin'izany—dia ny nahazatra azy tamin'ny androvoatondro hivory alohan'ny mazava, sy

niara-mamerimberina ny fomba fivavahan'i Kristy amin'ny maha-Andriamanitra azy, sy ny hamatotra ny tenany amin'nyadidy—tsy ny hanao ratsy tokoa; mamitaka na iza na iza: ary izany no fanaon'izy ireo ny misaraka sy mivory indray mba hihinana amin'ny sakafo tsy mampidi-doza."

Fotoan'ny Fiangonana naorin'i Kristy

Nomen'i Kristy nyApôstôliny ny fanjakana

Niampy telo arivo izy ireo tamin'ny Pentekosta - taona 33 am.f.i

Maty maritiora i Stefana ary nanomboka ny fanenjehanaJiosy - 35? AD Naniraka mpifatotra ho any Roma i Paoly

Nodorana i Roma ary nanomboka ny fanenjehana

Romana - 64 AD nahafatesan'i Paoly - 64 -65 AD

Rava ny Tempoly tao Jerosalema - taona 70 am.f.i

Nogadraina tao Patmo i Jaona noho ny amin'i Kristy

Ny fahafatesan'ijaona - manodidina ny taona 100 am.f.i

Nifarana ny vanim-potoanan'nyapôstôly rehefa niely nanerana ny Fanjakana Romanina ny hafatr'i Kristy momba ny fanavotana. Manomboka nyvanim-potoana vaovao.

Kristianisma voalohany

Nandritra ny taonjato faharoa [100-200 am.f.i.], dia niely bebe kokoa hatranyamin'ny faritra andrefan'ny Fanjakana Romanina miteny latina ny Kristianisma. Anisan'ny mpitarika sy mpanoratra malaza tamin'izany fotoana izany i Polycarpe of Smyrna, Ignace of Antiokia, [4] Clément of Rome, Justin Martyr ary Irenaeus of Lyon [4].

Nandritra ny taonjato fahatelo [200-300 am.f.i.] dia nitombo isa ny Kristianisma (Robin Lane Fox dia nanoro hevitra fa ny Kristiana no namorona ny 2%-n'ny Fanjakanatamin'ny 250[4]). Ireo

mpampianatra tamin'iovanim-potoana io, anisan'izany i Origènetany Aleksandria sy i Tertullien any Afrika Avaratra, dia naneho tao amin'ny asa sorany ny fampianarana toy ny an'ny Trinite. I Anthony the Great sy ny hafa dia nanangana monasticisme Kristiana [momba ny monasitera] ary i Gregory

ilay Illuminator no tompon'andraikitratamin'ny nahatongavan'i Armenia ho firenena kristiana ofisialy voalohany. Taorian'ny fiovan'i Constantin Lehibe (talohan'nyady teo amin'ny Tetezan'i Milvian

tamin'ny 312), dia nandefitra ny Kristianisma tamin'ny didy navoakan'i Milan ny Fanjakana Romanina tamin'ny 313, ka nitarika tatỳ aoriana tamin'ny fanekena ny Kristianisma ho fivavahan'ny fanjakana [Ny Romanina fa tsy ny Eglizy Katolika Romana] tamin'ny lalàna fa tsy tamin'ny fiovam-po tamin'ny 380 nataon'i Theodosius I sy ny firongatry ny Kristianisma Anarana tao amin'ny Empira

Byzantine.

en.wikipedia.org/wiki/Kristianina_voalohany

Nandritra ny 280 taona dia noraran'ny Fanjakana Romanina ny Kristianisma. Nanatanteraka fanenjehana folo ihany koa izy io, nandritra izany fotoana izany dia nitombo hatrany.

Diocletian AD 302

Ny fanenjehana diocletianika tamin'ny taona 303 - 311 no fanenjehana farany sy henjana indrindra

tamin'ny Kristianina tao amin'ny Fanjakana Romanina. Fantatra koa amin'ny hoe "Fanenjehana Lehibe", zava-nitranga lehibe iray tany am-boalohany ny famoahana didy maromaro nataon'ny Emperora

Diocletian sy Maximian sy Galerius ary Constantius [rain'i Constantin] tamin'ny 303. Nanafoana ny zon'ny Kristianina araka ny lalàna ireo didy ireo, ary nitaky ny hankatoavany ny fombafomban'ny mpanompo

sampy. Ny didy tatỳ aoriana dia nikendry ny klerjy ary nitaky ny handraisan'ny rehetra anjaratamin'ny fombafomba fanaovana sorona, nandidy ny mponina rehetra hanao sorona mpanompo sampy.

Niovaova ny hamafin'ny fanenjehana sy ny faharetany nanerana ny empira.

Hita tao amin'ny "https://mg.wikipedia.org/wiki/Manokana:MobileLanguages/Diocletian_Persecution"

Ny didin'i Dioclétien dia nandidy ny fandravana ny soratra masina sy ny toeram-pivavahana kristianina manerana ny Empira, ary nandrara ny Kristianina tsy hivory hanao

fanompoam-pivavahana. Tatỳ aoriana dia novonoina tamin'ny fomba feno habibiana izay Kristianina

fantatra. Fotoana fohy taorian'ny nahafatesan'i Dioclétien dia nifarana ny fanenjehana nataon'ny Empira Romana tamin'ny Kristianina, rehefa "niova fo" ny Emperora Romana Constantin

"nanara-dalàna" ny Kristianisma araka ny Didin'i Milan tamin'ny taona 313.

Tatỳ aoriana, tamin'ny taona 325 am.f.i., dia namory ny Konsilin'i Nicea i Constantin, mba hampiraisana ny empira amin'ny lalàna ny fivavahan'ny fanjakana. I Constantin dia nihevitra ny Kristianisma ho fivavahan'ny fanjakana afaka mampiray ny Empira Romana, izay nanomboka nizarazara sy nizarazara tamin'izany. Tsy nety nandray tanteraka ny finoana kristianina i Constantin ary nanohy ny finoany sy ny fanaony

mpanompo sampy, ka ny fiangonanampandrosin'i Constantin dia nifangaro tamin'ny fivavahana kristiana sy ny fanompoan-tsampy romanina. "Izy (Constantine) dia nitana ny toerany tamin'ny

naha-lohan'ny mpisorona tao amin'ny fivavahan'ny mpanompo sampy."

Na dia toa fandrosoana tsara ho an'ny fampianarana ny hafatr'i Kristy aza izany fampihavanana syfanavotana,tsy nisyvokany tsara ny vokatra. Avy hatrany dia nahazo hery lehibe teo amin'nyambaratonga rehetra tao amin'ny governemanta imperial izany.

Hitan'i Constantin fa ny Fanjakana Romanina dia midadasika, midadasika ary maro karazana - tsy ny rehetra no hanaiky ny handao ny finoany fa hanaraka ny Kristianisma. Noho izany, i Constantin dia namela, ary nampandrosomihitsy aza, ny "Kristianisma" ny finoan'ny mpanompo sampy. tanteraka

Ny finoana mpanompo sampy sy tsy ara-baiboly tanteraka dia nomena anarana hoe "Kristianina" vaovao rehefa nifangaro tamin'ny fampianaran'ny fiangonana sy ny fanaony. Ireto misy ohatra mazava momba izany:

(1) Henotheism na andriamanitra maro

Nyankamaroan'ny emperora romana (sy ny olom-pirenena) dia tsy mino an'Andriamanitra. Ny henotheist dia izay mino ny fisian'ny andriamanitra maro, saingy mifantoka amin'ny andriamanitra iraymanokana, na mihevitra ny andriamanitra iray ho ambony noho ny andriamanitra hafa. I Jupiter andriamanitra romanina, ohatra, no ambony indrindra tamin'ireo andriamanitra romanina; oh: andriamanitry ny fitiavana, andriamanitry ny fiadanana, andriamanitry ny ady, andriamanitry ny hery, andriamanitry ny fahendrena, sns. Ireo andriamanitra romana ireo dia nosoloana olo-masina nitantana na nifehy azy tsirairay avy, ary ny sokajy maro hafa sy ny andriamanitra romanina manokana momba ny tanàna dia nosoloina "olo-masina mpiaro" ny tanàna.

(2) Andriambavy reny

Ny Cult of Isis, fivavahana andriamanibavy reny ejiptianina, dia tafiditra tao amin'ny Kristianisma tamin'ny fanoloana an'i Isis tamin'i Maria. Maro tamin'ireo anaram-boninahitra nampiasaina ho an'i Isis, toy ny hoe "Mpanjakavavin'ny Lanitra", "Renin'Andriamanitra", ary "theotokos" (mpitondra an'Andriamanitra) no niraikitra tamin'i Maria. Nomena andraikitra ambony teo amin'ny finoana kristiana i Maria, mihoatra lavitra noho izay lazain'ny Baiboly momba azy, mba hisarihana ireo mpivavaka amin'i Isis ho amin'ny finoana izay tsy horaisin'izy ireo raha tsy izany. Ny tempoly maro ho an'i Isis, raha ny marina, dia novana ho tempoly natokana ho an'i Maria. Hita ao amin'ny asa soratr'i Origène (185-254), izay nipetrakatany Aleksandria, any Ejipta, ny hevitra mazava voalohany momba izay tokony ho mariolojia katolika, izay toerana nifantohan'ny fivavahana tamin'i Isis.

(3) Sakafo Sorona

Ny Mithraism dia fivavahana tao amin'ny Fanjakana Romanina tamin'ny taonjato voalohany ka hatramin'ny faha-5 am.f.i. Tena nalaza teo amin'ny Romanina izyio, indrindra fa teo amin'ny miaramila romanina, ary mety ho fivavahan'ny emperora romana maromaro. Na dia tsy nomena sata "ofisialy" na oviana na oviana tao amin'ny Fanjakana Romanina i Mithraism, dia ny fivavahana ofisialy de-facto mandra-pahatongan'i Constantin sy ireo mpanjaka romanina nandimby an'i Mithraism ho Kristianisma. Anisan'ny nisongadinatamin'ny Mithraism ny sakafo sorona, izay nihinana nofo sy nisotro ran'omby. "Teo amin'ny nofo sy ny ran'nyomby" i Mithras, andriamanitry ny Mithraism, ary rehefa levona, dia nanome famonjena ho an'izay nihinana tamin'ny sakafo sorona (teophagy, fihinanana ny andriamanitry ny tena). Nanana "sakramenta" fito koa i Mithraism, ka ny fitoviana misy eo amin'ny Mithraism sy ny Katolika Romana dia be loatra ka tsy azo tsinontsinoavina. Constantin sy ny mpandimby azy dia nahita solon'ny sakafo sorona nataon'ny Mithraism amin'ny foto-kevitra momba ny Fanasan'ny Tompo / Kômonio Kristiana. Mampalahelo fa nisy Kristianina voalohany efa nanomboka nampiditra zava-miafina tamin'ny Fanasan'ny Tompo, ka nanda ny foto-kevitra ny Baiboly momba ny fahatsiarovana tsotra sy feno fanompoam-pivavahana momba ny fahafatesan'i Kristy sy ny ra nalatsany. Ny fanaovana romana ny Fanasan'ny Tompo dia nanao ny fiovana ho amin'ny fihinanana sorona an'i Jesosy Kristy [transubstantiation], fantatra ankehitriny amin'ny hoe Lamesa Katolika / Eokaristia, feno.

(4) Mpitarika Faratampony ara-pivavahana

Ny fahambonian'ny eveka romana dia noforonina niaraka tamin'ny fanohanan'ny emperora romana. Noho ny tanànan'i Roma no foiben'ny fitondram-panjakana ho an'ny Empira Romana, ary niaraka tamin'ireo emperora romana nipetrakatany Roma, dia nanjary nalaza teo amin'ny lafiny rehetra tamin'ny fiainana ny tanànan'i Roma. Constantin, sy ny mpandimby azy, dia nanohana ny evekan'i Roma ho mpitondra fara tampony ao amin'ny fiangonany, izay nino fa tsara indrindra ho an'ny firaisan'ny Empira Romana ny hitovian'ny governemanta sy ny fivavahan'ny fanjakana amin'ny toerana iray. Raha ny ankamaroan'ny eveka hafa [anisan'izany ny Evekan'ny

Constantinople] sy ny Kristianina dia nanohitra ny hevitra hoe ny eveka romana no fara tampony, dia ny Romanina Niakatra ho ambony ny eveka tamin'ny farany, noho ny fahefana sy ny herin'ny emperora romana.

Rehefa nirodana ny Fanjakana Romanina, dia nandray ny anaram-boninahitra teo aloha ny Eveka Romana an'ny emperora romana Constantin – Pontificus Maximus, [midika hoe mpisoronabe—fa

Tany am-boalohany dia ny toerana ambony indrindra tao amin'ny fivavahana romanina polytheista fahiny {tamin'ny andro talohan'i Kristianina} [g./s/schaff/history/3_ch01.htm

Misy ohatra maro hafa azo omena. Ireo efatra ireo dia tokony ho ampy hanehoana ny tena niandohan'ny Fiangonana Katolika. Mazava ho azy fa mandà ny fiavian'ny mpanompo sampy ny finoany sy ny fanaony ny Eglizy Katolika Romana. Ny Eglizy Katolika dia manafina ny finoan'ny mpanompo sampy ao ambanin'ny sosen'ny teolojia sarotra. Ny Eglizy Katolika dia manala tsiny sy mandà ny fiavian'ny mpanompo sampy, eo ambanin'ny saron'ny "lovantsofin'ny fiangonana". Noho ny fahafantarana fa maro amin'ny finoany sy ny

fanaony no tena tsy mifanaraka amin'ny Soratra Masina, dia voatery nanda ny fahefana sy ny fahafenoan'ny Soratra Masina ny Fiangonana Katolika.

Ny niandohan'ny Eglizy Katolika dia ny marimaritra iraisana mampalahelo ny Kristianisma amin'ny mpanompo sampy fivavahana nanodidina azy. Raha tokony hitory ny Filazantsara sy hampiova finoana ny mpanompo sampy, ny

Ny Eglizy an'ny fanjakana dia "nanao "Kristianina" fotsiny ny fivavahan'ny mpanompo sampy, ary ny Kristianisma "mpanomposampy". Amin'ny manjavozavo ny fahasamihafana sy ny famafana ny fanavahana, eny, ny Eglizy Katolika nanao ny tenany ho manintona ny

olona tao amin'ny Fanjakana Romanina, ka lasa fivavahana ambony indrindra teo amin'ny tontolo romanina nandritra ny taonjato maro.

Noho izany, ny fampitandremana sy ny faminanian'i Paoly sy Petera dia tanteraka tamin'ny endriky ny Kristianisma nanjaka sy niova indrindra. GotQuestions.org

Rehefa nisaraka tamin'ny Fiangonan'i Roma ny Kristianina mino ny Baiboly, izay hitan'izy ireo fa nivadi-pinoana, dia nampiseho fandrahonana lehibe mety ho fandrahonana ho an'ny fivavahana ofisialy vaovaon'ny emperora izy ireo. Natomboka nandritra ny taonjato maro ny fanenjehana tamin'ny ambaratonga samihafa.

Taorian'ny vanim-potoanan'ny Kristiana voalohany, dia nanomboka ny vanim-potoana vaovao sy mahatsiravina. Ny Moyen Âge, araka ny teny midika hoe, dia ny vanim-potoana izay miditra eo anelanelan'ny andro taloha sy ankehitriny, ary mampifandray azy ireo,

amin'ny fanohizana ny iray, ary ny fanomanana ny iray. Izy io dia mamorona ny tetezamita avy amin'ny Graeco-

Ny sivilizasiona romana mankanyamin'ny sivilizasiona Romano-Alemana, izay nipoitratsikelikely avy amin'ny korontana nidiran'ny barbarisma.

Ara-politika, ny vanim-potoana antonony dia avy amin'ny fifindra-monina lehibe ny firenena sy ny faharavan'ny

Empira Romanina Tandrefana tamin'ny taonjatofahadimy [rava tamin'ny 476 i Roma noho ny fanafihan'ny Alemanina]; fa ho an'ny

Ny tantaram-piangonana dia manomboka amin'i Grégoire Lehibe, izay farany tamin'ny razana sy

voalohany tamin'ny papa, tamin'ny faran'ny taonjato fahenina.

ccel.org/s/schaff/history/4_ch01.htm

I Gregory Lehibe dia nanompo taloha kelin'ny taona 600 am.f.i. (590-604). Gregory dia azo heverina

ny papa voalohany. ... satria izy no voalohany 1) Evekan'i Roma, 2) Metropolitan (amin'ny faritany romanina) ary 3) Patriarka (an'i Italia, ho an'ny Tandrefana rehetra).

Ankerberg Theological Research Institute Page 5

ankerberg.com/Articles/_PDFArchives/roman-catholicism/RC3W1104.pdf©

Alohan'ny handinihana ny sasany amin'ny finoana sy ny fampianaran'ireo "mpitondrafiangonanatany am-boalohany" ireo izay manana ny fananany faran'izay voafetra nefa mikaroka ny hahafantatra ny sitrapon'Andriamanitra, dia tokony handray soa avy amin'ny fandinihana iray isika.

momba ny fomba fijery samy hafa momba ny olona sy Andriamanitra (na andriamanitra) ny vahoaka hebreo sy Helenista (tsyjiosy na Jentilisa).

Nanana andriamanitra maro ny Helenista, ny fomba fisaina grika, izao tontolo izao.

1. Saika nisy andriamanitra ho an'ny zava-drehetra - ady, fitiavana, orana fahavokarana; Sns
2. Toy ny lehilahy sy vehivavy ny sarin'ny andriamaniny sy ny andriamanibaviny.
3. Nanana ny toetran'ny olombelona izy ireo, izany hoe fitiavana, fankahalana, fahatezerana sy famaliana faty tsy nifanaraka, tezitra.
4. Tsy nanome toromarika na fitsipika momba ny fitondran-tena ara-moraly na ny etika ny andriamaniny.

Nozarain'ny Helenista ho faritra roa ny olona, dia ny fanahy sy ny vatana. Ao amin'io rafitra roa io ny fanahy dia tsy niraharaha ny vatana ary ny vatana dia tsy misy ifandraisany amin'ny fanahy. Raha lazaina amin'ny teny hafa, dia tsy nisy ifandraisany ny fihetsiky ny olona sy ny eritreriny, ny sainy. Noho izany, ny zavatra natao tao amin'ny vatana dia tsy misy ifandraisany amin'ny

famonjena azy. Izay fantany sy noheveriny no namaritra ny famonjena; noho izany ny fahalalana na ny Gnostisisme. Mifanohitra amin'izany kosa ny amin'ny olona hebreo izay nifamatotra ny vatana sy

ny fanahy izay nisy fiantraikany tamin'ny hoavin'ny fanahy ny asan'ny vatana. Angamba ny fahatakarana ny fahasamihafan'ny fomba fisainan'ny Grika sy nyjiosy dia hanampyamin'ny fahatakarana ny taratasin'i Paoly.

Nampianatra ny Gnostics Helenista fa masina ny psyche, na fanahy, fa ny vatana, na ny nofo, dia ratsy. Ny famonjena ho an'ny Gnostika dia tsy avy amin'ny finoana na asa, satria ratsy izy ireo, fa fahalalana na Logos (fahalalana farany) izay tsy niraharaha ny vatana izay ratsy rehetra.

Koa satria ny nofo na ny vatana dia ratsy na araka izao tontolo izao, tsy misy fitsipi-pitondran-tena ary tsy misy ifandraisany amin'ny mandrakizay na ny famonjena, ny etika toe-javatra no fitsipika. Nekena avokoa ny

karazana indolzansyrehetra, natao tsinontsinona ny fanambadiana. Nekena tsy nisy fanontaniana ny

fivarotan-tena sy ny firaisan'ny samy lehilahy na samy vehivavy, raha ny marina dia natao ampahibemaso tao amin'ny tempolin'ny andriamaniny.

Ny fivavahana anefa no fototry ny kolontsaina grika. Naorina ho an'ny vahoaka maro be ny Colisée mba hivorian'ny [handehana hivavaka] mba hanompo sampy sy hanaja ny andriamaninyamin'ny fiezahana hahazo sitraka amin'izy ireo. [Omeko anareo izao mba homenareo ahy - quid pro quo] Ny fihirana, filalaovana ary fandihizana miboridana amin'ireo andriamanitra dia

fanompoam-pivavahana ary nampiray ny olona izany. Raha ny hevitra ny Grika momba ny fanahy, ny fanompoam-pivavahana, ny famonjena na ny mandrakizay dia toetry ny saina izay manan-danja ny fahalalana sy ny saina. 5 asa tsara dia tsy nilaina satria na inona na inona mitranga amin'ny

vatana dia tsy misy dikany. Misymihitsy aza io hevitra io amin'izao fotoana izao rehefa mivory ny olona amin'nyalahady mba hivavaka tsy miraharaha ny zavatra nataony tamin'ny herinandro lasa.

Io foto-kevitra roa grika momba ny fanahy sy ny vatana io diavahiny tamin'ireojiosy izay nijery ny olombelona manontolo izay nifamatotra ny vatana sy ny fanahy. Ny fanompoam-pivavahan'izy ireo [Jiosy sy Kristiana mpanara-dia an'i Jehovah Andriamanitra], fony izy ireo tsy niala

tamin'Andriamanitra, dia asa mitohy tsy voafetra ho amin'ny fotoana voatondro afa-tsyamin'ny andro manokana. Ny fanompoana an'Andriamanitra dia tsy noheverina ho laika sy

fanompoam-pivavahana. Mitovy ny fihetsika nataony. Teolojia tamin'ny Jiosy ny zava-drehetra. Tsy tapa-potoana Andriamanitra; izany hoe tsy misaraka amin'ny asany sy ny fivavahany.

Miaraka amin'izany fiaviana izany ny fahasamihafan'ny fomba fisainan'ny Grika (Jentilisa) sy ny hebreo

(Jiosy) ary ny fisian'ny Jentilisa maro nitodika tany amin'i Kristy ary Jiosy maro no niverina tamin'ny Jodaisma [izay

⁴ Jereo ny thebiblewayonline.com - Gnosticism

⁵ Jereo thebiblewayonline.com - Vatana sy fanahy ary fanahy

nety ho nanazava ny zava-kendren'ny bokin'ny Hebreo], dia tokony ho mora kokoa ny hahita ny fiantraikan'ny fisainana grikatamin'ny fanoratana ny "rain'ny fiangonana". Nalaina avy amin'ny saina hebreo vs

Greek Mind nataon'i Brad Scott wildbranch.org/Gkhebcia/index.html --2-10-2007

Toko 2

Rain'ny Fiangonana

Ity manaraka ity dia fijerena akaiky ny fampianarana, fanao ary fandikana ny "rain'ny fiangonana"

100 - 476 AD. Na dia tsy ara-tsindrimandrin'Andriamanitra aza ireo lehilahy ireo, araka ny hita miharihary matetika ao amin'izy ireo asa soratra, na dia izany aza dia loharanom-baovao sarobidy sy fahatakarana tsara momba ny

tantara syfanaon'ny fiangonana voalohany [izay mety ho araka ny fampianaran'i Kristy sy ny apostoly] na tsia].

nalaina

From

www.zianet.com/maxey/reflx73.htm

Ray Apostolika

Ny Rain'ny Fiangonana voalohany indrindra, (ao anatin'ny taranaka roa amin'ny Apostolin'i Kristy) dia ahitana an'i Clément avy any Roma [Italia], [2] Ignace avy any Antiokia [Syria], Polycarpe of Smyrna [Asia Minora ankehitriny Torkia] ary Justin Maritiora avy any Samaria, Fanampin'izany, ny Didache sy ny Mpiandry an'i Hermasy dia matetika apetraka ao anatin'ny asa soratr'ireo apostolikatsy fantatra.

Hita tao amin'ny "https://mg.wikipedia.org/wiki/Sary_Apostolic_Fathers_and_their_work

Clément avy any Roma (35-101)

Nyepistiliny, 1 Clement (c 96), dia nadika ary novakiana be. Miantso ny Kristianina any Korinto i

Clement mba hitandro ny firindrana sy ny filaminana.[2] io no epistily kristiana voalohany indrindra

ivelan'ny Testamenta Vaovao. Ny lovantsofina [katolika] dia mampahafantatra azy ho Papa sy Evekan'i Roma fahefatra ary ny epistily dia manamafy ny fahefan'ny apostolika an'i Roma amin'ny mpihaino azy, 6 fiangonana ao Korinto.

Fampianaran'i Clément avy any Roma

1 Tsy i Klémenta, araka ny filazan'ny sasany, no manorina ny "ladin'ny" fiangonana. Ny anti-panahyihany no resahiny sy ny diakona, ary tsy manavaka ny mpitondra fivavahana sy ny laika izy. [Asehon'ny andinin-tenyny fa tsyfantany fa papa izy.] Manoro hevitra anefa izy fa ny fikatsahana fahefana na

Ny laza eo anivon'ny fiangonana dia tsy mety tanteraka, ary ny olona tsirairay dia tokony ho ambany toy ny inona [heveriny na ny hafa].

peculiarpress.com/ekklelesia/archive/Ekklesia70.htm

Ignace of Antiokia

Ignace avy any Antiokia (fantatra koa amin'ny hoe Theophorus) (c 35-110) [3] dia mpianatry nyApostolyJaona. Teny an-dalana ho amin'ny fahafatesany ho maritiora tany Roma, dia nanoratra andian-taratasy maromaro i Ignace izay notehirizina ho ohatra amin'ny teolojia tamin'ny androny. Ny lohahevitra manan-danja resahina ao amin'ireo taratasy ireo dia ahitana ny eklesiolojia [ny fandalinana ny fiangonana amin'ny maha-zava-misyazy], ny sakramenta 7 [famantarana hita maso ny zava-misytsy hita maso], ny andraikitry ny eveka, ary ny Sabata ara-Baiboly.[4] Izy no faharoa taorian'i Klémenta nilaza ny epistilin'i Paoly.[2] [Marihina fa na ny eklesiôlôjia na ny sakramenta ara-Baiboly dia tsy misy na iray aza.

⁶ Jereo ny Manampahefanaambony - pejy 33.

⁷ Jereo ny thebiblewayonline.com - Sakramenta.

niaviany].

Hita tao amin'ny "https://mg.wikipedia.org/wiki/Sary:Ignatius_of_Antioch

Toa misy porofo sasany fa talohan'ny taona 150 am.f.i. dia nisy loholona maro tao amin'ny fiangonana. "Azo antoka fa nandritra nyvanim-potoana nanomboka tamin'ny 100 ka hatramin'ny efa ho 150 ny fiangonana dia nitantana tamin'ny ankapobeny ny loholona sy ny diakona tsy nisy fanavahana na loholona na eveka."
Ny Fanjakana Mandrakizay, FW Mattox, p. 62

Ny rafitra ara-jeografika sy manam-pahefana "Taorian'nyvanim-potoanan'ny Apostolika (nifaranatamin'ny taona 100 tany ho any), dia nanjary nihaona sy nanan-kery kokoa ny fiangonana. Noho izany, tamin'ny fiandohan'ny taonjatofaharoa, dia nanomboka niova ho zavatra mitovitovy amin'ny fitondram-panjakana romana ny fitarihana ny fiangonana. Ampy ny manamarika fa ao amin'ireo taratasy valo Ignatiana (ca 110 AD) noheverina ho tena izyamin'ny ankapobeny, dia manantitrantitra izy ny amin'ny fizarazaran'nyepiskôpà sy ny presbytera ary ny fahefan'ny Eveka amin'ny maha-mpanjaka, ka tonga hatranyamin'ny fampitahana ny eveka amin'i Kristy mihitsy.

Na dia tsy misy aza ny fanomezan-dàlana ho an'ny fahefana manokana sy an-tery ho an'ny mpitondra fiangonana, dia tsy ela taorian'ny nahafatesan'nyApôstôly farany vao noraisin'ny olombelona izany. I Paoly dia mampiasa mazava tsara ny anjara asan'ny loholona (grika, presbuteros, antitra), ny eveka (grika,episkopos, mpiandraikitra na mpiambina), ary ny anjara asan'ny pasitera (grika, poimen,mpiandry ondry) ao amin'ny Testamenta Vaovao ao amin'nyAsan'ny Apostoly 20:17-

28. Fanampin'izany, i Paoly dia tsy mampiditraizany andraikitra izany amin'ny karazana fahefana araka an'izao tontolo izao. Ny loholona dia tokony ho mpanompon'ny fiangonana, miambina ny andian'ondry amim-pitandremana, mitarika fivoriana, ary mampihatraizany.

ny fahendrena azo amin'ny taona.

[Fanamarihana: Mampiasa ny fahefan'ny tompony ny mpanompo. Ireo loholona, amin'ny maha-mpanompo, dia mampiasa ny fahefan'i Kristy amin'ny

mifanaraka amin'ny toromariky ny Baiboly. Izay fitakiana na toromarika tsy avy amin'ny soratra masina dia fahefana manokana fa tsy tompon'andraikitra.]

Fampianaran'i Ignace

a. Toy izany koa, aoka ny olona rehetra hanaja ny diakona izay voatendrin'ijesosy Kristy, ary ny Eveka amin'ny maha-Jesosy Kristy, Zanaky ny Ray, sy ny presbytera ho Synedriona sy ny

fiangonan'ny Apostoly. Ankoatra ireo dia tsy misy Fiangonana" (Ignatius to the Thrallians III). Ignatius koa dia milaza fa tsy misy asa kristiana manan-kery raha tsy misy ny fandraisana anjara na ny fankatoavan'ny eveka: "Fa satria manaiky ny Eveka ianareo (Polybius amin'ity

raharaha ity) tahaka an'ijesosy Kristy, dia miseho amiko kosa ianareo fa tsy miaina araka ny fanaon'olombelona, fa araka an'ijesosy Kristy, izay efa maty tamin'ny nahafatesany, tamin'ny nahafatesany. fahafatesana. Koa tsy maintsy manao na inona na inona ianareo, tahaka ny ataonareo, raha tsy manana ny Eveka, fa hanaiky ny presbyteriana koa, tahaka ny anekena ny Apostolin'ijesosy Kristy." (Ignatius to the Thrallians II, nampianafanamafisana).

"Aoka hoheverina ho Eokaristia mendrika izany, izay [tanterahin'ny Eveka], na izaynanankinany azy...Tsy mety raha tsy misy ny Eveka, na ny manao batisa na ny manao fanasam-pitiavana..." (Ignatius to the Smyrnaeans VIII).

peculiarpress.com/index_main.htm

b. Ignace dia eveka (presbytera, pasitera) tao amin'ny fiangonatanany Antiokia izay nanasaraka ny presbytera sy ny episkopa. Ao anatin'ireo taratasy telo ireo, i Ignace dia nanoratra momba ny eveka (tokana), ny presbyteriana ary ny diakona, ary nanizingizina fa tokony hohajaina sy

hankatoavina izy ireo. Ampitahainyamin'ny "ny Tompo mihitsy" ny eveka (L. Ef 6:1; L. Mag 6:1; L. Tra 2:1); ny presbytera ho amin'ny "konsilin'ny apostoly" (L. Mag 6:1; L. Tra 2:2); ary ny diakona ho an'ny mpanompon'i Kristy mihitsy (L.Mag 6:1) na ho an'ny "zava-miafin'ijesosy Kristy" (L.Tra 2:3). Mandidy ny fiangonana "hanao zavatra mifanaraka amin'nysain'ny Eveka" izy (L. Ef 4:1), ary "tsy hanao na inona na inona raha tsy misy ny eveka sy ny presbytera" (L. Mag 7:1 ;jereo L. Tra 2:2). Toa manome hery lehibe kokoa amin'ny vavaky ny eveka izy (L. Ef 5:2), ary milaza mihitsy aza fa tokony hatahorana ny eveka (L. Ef 6:1). Ho an'ny tenany, Ignatius dia tsy mitaky

fankatoavana toy izany ho an'ny tenany, fa avy eo izy dia tsy evekan'ireo tanàna ireo. Na izany aza, i Ignace dia maneho toe-tsaina manetry tena tsy tapaka amin'ny filazana toy ny hoe "Izaho vao manomboka ho mpianatra" (L. Ef 3:1); "Tsy fantatro na mendrika aho na tsia." (L. Tra 4:2).

Tena maharikoriko tokoa izany fiheverana izany hoe "tsy manao na inona na inona ny Kristianina raha tsy misy ny faneken'ny eveka (sy ny presbytera)." Hoy izy: "Raha tsy misy ireo (eveka,

presbytera, diakona) dia tsy misy antokon'olona azo antsoina hoe fiangonana." (L. Tra 3:1).

peculiarpress.com/ekklesia/archive/Ekklesia80.htm

Polycarpe of Smyrna

Eveka kristianina tany Smyrna (Îzmir any Torkia ankehitriny) i Polycarpe of Smyrna (t. 69- ca. 155).

Voarakitra ao fa "mpianatr'ijaonaIzy". Nysafidy ho an'ityJaona ity dia; IJaona zanak'i Zebedio no noheverina ho mpanoratra ny Filazantsara fahefatra, na iJaona Presbytera (Farihy 1912). Nanaraka an'i Eusèbe ireo mpiaro ny lovantsofina tamin'ny fanamafisana fa ny fifandraisan'ny apostoly

Polycarpe dia tamin'ijaona Evanjelista, ary io Jaona mpanoratra ny Filazantsaran'ijaona io dia mitovy amin'nyapostolyJaona. Niezaka nandresy lahatra an'iAnicetus, Evekan'i Roma, i Polycarpe, 155

taona, mba hanao ny Tandrefana hankalaza ny Paska [nalaina avy tamin'ny fanompoan-tsampy tamin'i Nimroda, fotoana fohy taorian'ny safodrano. christiananswers.net/q-eden/edn-t020.html.] tamin'ny 14 Nisana, toy ny tanyAtsinanana. Nolaviny ny soso-kevitra ny Papa fa hampiasa ny daty tandrefana ny Atsinanana. Tamin'ny taona 155, dia nangataka ny hamonoana an'i Polycarpe

tamin'ny naha-Kristianina azy ny Smyrna, ary maty maritiora izy.

Hita tao amin'ny "https://mg.wikipedia.org/wiki/Sary:Church_Fathers

Fampianaran'i Polycarpe

Ny Baiboly mihitsy no mampiasa mazava tsara ny teny grika hoe episkopē (mpitily, mpiambina,

mpindraikitra, eveka) sy prebuteros (loholona, presbytera). Tsy misy na dia kely aza ny fampianarana apôstôly ho an'ny fitondran'olona tokana (eveka) amin'ny fiangonanatsirairay, mainka fa ny tanàna na faritra iray manontolo. Nipoitra anefa ny monoepiscopate [eveka tokan-tena] tamin'ny taonjato

faharoa, ary i Polycarpe dia voatonona ho anisan'ireo mpanapaka ny tanàna. Tao anatin'ireo taratasiny fito tena izy sy mbola velona, i Ignace avy any Antiokia dia namerina nanasaraka ny episkopē tamin'ireo prebuteros, ka samy niantso azy ireo hoe "mpitantanan'Andriamanitra"

(oikonomos, emperora, governora, ary mpitandrim-pananana), ary teny sivilynampiharina tamin'i

Erasto ao amin'ny Romana 16:23; ary "mpanampy" (paredroi, teny tsyampiasaina ao amin'ny Testamenta Vaovao). Tsy misy fototra ao amin'ny Soratra Masina mihitsy io hevitra hoe mpanampy ny eveka io. Ao amin'ny marika Romanina [Katolika] ny Kristianisma, ny presbytera dia nivadika ho pretra ho kilasy manokana mpanelanelanā nomenā alalanā manokana hitondra ny sakramenta (batisa, kômonio, sns.) amin'ny anaran'ny eveka. Tsy misy fototra ao amin'ny Soratra Masina koa izany, izay iantsoana ny Kristianina rehetra hoe pretra.

Ireo hierarchicalists ao amin'ny fiangonanakatolika, anglikanina ary ortodoksa maoderina dia mampiasa ny litera Ignatius ho lahatsoratra porofo manamarina ny monoepiscopate sy ny papa. Ny polycarpe koa dia ampiasaina ho a

rohy manan-danja amin'ny fotopampianaran'ny fifandimbiasana apôstôly, izay milaza fa miankina amin'ny eveka ny fahefana noho ny rojo fanendrena tsy tapakatamin'nyalalan'ny fanokanana niverina tany amin'ny apostoly

ny tenany.

peculiarpress.com/ekkleisia/archive/Ekklesia88.htm

Justin Martyr 100 - 165

Jentilisa i Justin, saingy teraka tany Samaria, akaikin'ny fantsakan'i Jakoba. Tsy maintsy nianatra tsara izy: efa nanao dia lavitra izy, ary toa olona nankafy fahaizana farafaharatsiny.

Rehefa avy nanandrana ny rafitra hafa rehetra izy, dia nahatonga azy ho mpianatr'i Socrate sy Platon ny tsirony ambony sy ny fomba fijery voadio.

ccel.org/ccel/schaff/anf01.viii.i.html

Nyankamaroan'ny manam-pahaizana dia manaiky fa i Justin dia be vava, misafotofoto, tsy mifanaraka ary matetika tsy maharesy lahatra ny fanambarany. Na dia izany aza dia olona manan-danja teo amin'ny tantaran'ny Fiangonana izy. Ho azy

Ny Kristianisma dia "ara-teorika, ny tena filozofia, ary, raha ny marina, dia lalàna vaovao momba ny fiainana masina sy ny fahafahana".

earth.christianitytoday.com/justin.php

"Nyalahady no andro ivoriansika rehetra, satria izany no androvoalohany

nanaovan'Andriamanitra ny fiovana tao amin'ny haizina sy ny zavatra, ary nitsangana tamin'ny maty Jesosy Kristy Mpamonjy antsika tamin'izany andro izany, fa nohomboana tamin'ny hazo fijaliana ny andro talohan'ny Sabotsy, ary ny ampitson'ny Satoria, izay andro nisehoan'ny Masoandro tamin'ny mpianany.

"Izay rehetra monina an-tanàn-dehibe na any ambanivohitra dia miara-mivory amin'ny toerana iray, ary ny fahatsiarovana ny apôstôly na ny asa soratry ny mpaminany dia

vakiana, raha mbola misy ny fotoana; ary rehefa nitsahatra ny mpamaky, dia ny filoha [heverina ho iray amin'ireo loholona voatendry hiahy ny fiangonana] dia mpianatra am-bava sy mamporisika ny fanahafana ny zava-tsoa rehetra, rehefa miara-mivavaka sy mivavaka isika. tapitra ny mofo sy ny divay ary ny rano, ary ny filoham-pirenena koa dia manao vavaka sy fisaorana araka izay fahaizany, ary manaiky ny olona hoe Amena (amin'ny teny hebreo - dia aoka izany ho an'ny tsirairay avy, ary fandraisana anjara

amin'izay isaorana; efa voasasa tamin'ny fanasana ho famelan-keloka sy ho amin'ny fahaterahana indray, izay velona araka izay nandidian'i Kristy.

christianitytoday.com/ch/131christians/evangelistsandapologists/martyr.html

Izay mahay manao tsara sy mazoto dia manome izay heverin'ny tsirairay ho mendrika; ary izay voaangona dia apetraka amin'ny filoha mba hikarakarana ireo sahirana:

1. kamboty

2. vehivavy maty vady

3. marary

4. ny hafa mila,

5. ireo izay mifatotra sy

6.vahiny monina amintsika

FANAMARIHANA: Ny fanomezana rehetra nataony dia natao ho an'ny hafa fa tsy ho an'ny tenany.

Ny fahafatesany

Nosamborina i Justin sy ny olo-masina hafa ary nentina teo anatrehan'ny prefer'i Roma, [manam-pahefana romanina iray nanana ny fahefana rehetra ilaina mba hiarovana an'i Roma sy ny faritra ao anatin'ny 100 kilaometatra] Rusticus no anarany. Rehefa nijoro teo anoloan'ny toeram-pitsaranaizyireo, dia hoy i Rusticus prefet tamin'i Justin: "Ambonin'ny zavatra rehetra, minoa an'ireo andriamanitra ary mankatò ny emperora". Hoy i Justin: "Tsy azo ampangaina na homelohina isika noho ny fankatoavana ny didin'ijesosy Kristy, Mpamonjy antsika".

Hoy i Rusticus: "Kristianina ve ianao?" Hoy i Justin hoe: "Eny, izaho."

Hoy ilay prefet tamin'i Justin hoe: "Antsoina hoe lehilahy mahia ianao ka mihevitra fa mahalala ny tena fampianarana marina ianao. Henoy: raha kapohina sy notapahin-doha ianao, resy lahatra ve ianao fa hiakatra any an-danitra?" Hoy i Justin: "Manantena aho fa hiditra ao an-tranon'Andriamanitra, raha mijaly toy izany aho."

Hoy ny prefet Rusticus: "Manana hevitra ve ianao fa hiakatra any an-danitra handray sasany valisoa sahaza?" Hoy i Justin: "Tsy hevitra izany; zavatra fantatro tsara sy azoko antoka indrindra izany."

Hoy ny prefet Rusticus: "Andao isika ho tonga amin'ilayolana, izay ilaina sy maika."

Miangona amin'izay, ary miaraha manatitra sorona ho an'ireo andriamanitra." Hoy i Justin: "Tsy misy olona misaina miala amin'ny fivavahana marina ho amin'ny fivavahan-diso."

Hoy ny prefet Rusticus: "Raha tsy manao araka izay nandidiana anao ianao dia hampijalianatsy misy indrafo." Hoy i Justin: "Manantena ny hijaly noho ny amin'ijesosy Kristy Tompontsika isika, ka ho voavonjy. Fa izany no hitondra famonjena sy fahatokiana ho antsika, rehefa mijoro eo anoloan'ilay toeram-pitsaran'ny Tompo sy Mpamonjy antsika, izay mahatahotra kokoa sy maneran-tany. Hoy koa ny sasany: "Ataovy izay tianareo, fa Kristianina izahay ka tsy manao sorona amin'nysampy".

Namoaka didim-pitsarana i Rusticus prefet, nanao hoe: "Aoka hokapohina sy ho entina ho any amin'ny fanamelohana ho faty izay tsy nety nanao sorona ho an'ny andriamanitra sytsy nankatò ny didin'ny mpanjaka." Nanome voninahitra an'Andriamanitra ireo maritiora masina nivoaka ho any amin'ny toerana mahazatra. Notapahin-doha izyireo, ary araka izany no nanatanterahan'izy ireo ny fijoroana ho vavolombelon'ny maritiora tamin'ny fibabohana ny finoany ny Mpamonjy azy.

Hippolytus of Rome

Hippolyte (taona 170 - taona 236 tany ho any) no anisan'ny mpanoratra namokatra indrindra tao amin'ny Fiangonana voalohany. Hippolyte teraka tamin'ny tapany faharoa tamin'ny taonjato faha-2, angamba tany Roma. Photius dia mamaritra azy ao ny Bibliotheca (cod. 121) [raki-pahalalana Byzance voalohany] tamin'ny naha-mpianatr'i Irénée, izay voalaza fa mpianatr'i Polycarpe.

Hita tao amin'ny "https://mg.wikipedia.org/wiki/Sary:Hippolytus_of_Rome#Life

Fampianaran'i Hippolyte: Ary ny zazakely no hatao batisa aloha. Ary raha afaka mamaly ho an'ny tenany izy, dia aoka izy hamaly. Fa raha tsy afaka izyireo, dia avelao ny ray aman-dreniny hamaly na olona iray ao amin'ny fianakaviany. Ary manarakaraka izany dia hataony batisa ny olon-dehibe; ary farany ny vehivavy. (Lovam-pampianarana Apostolika 21.3-5)

<http://www.orlutheran.com/html/baptevid.html> [Amin'ny fitakianavaliny, na dia ataon'olon-kafa aza amin'ny toe-javatraizay mbola kely loatra na tsy nahay ara-tsaina, dia mitaky fahalalana na finoana ny ota, ny vokany ary ny ilana famelan-keloka raha tsy hoe fombafomba fotsiny ny batisan'ny zaza.]

Ny fomba fanao mahazatra ny batisa tamin'ny taonjato voalohany — hatramin'ny taonjato faharoa ambin'ny folo fara fahakeliny — dia ny asitrika. "Ary ny amin'ny batisa dia manao batisa toy izao: Rehefa nilaza izany rehetra izany aloha ianao, dia manao batisa amin'ny anaran'ny Ray sy ny Zanaka ary ny Fanahy Masina, amin'ny rano velona [rano mikoriana na mihetsiketsika]. Fa raha tsy manana rano velona ianareo, dia manaova batisa amin'ny rano hafa;

Hita tao amin'ny "<https://mg.wikipedia.org/wiki/Manokana:MobileLanguages/Aspersion>"

I Hippolytus dia nanohitra mafy ny fitomboan'ny ambaratongan'ny fiangonana.

Ilay Fanjakanamandrakizay,

FW Mattox p. 203

Ray Grika

Irénée de Lyon

Irenaeus, (taonjato faha-2; t. faran'ny faha-2/ fiandohan'ny taonjato faha-3) dia evekan'i Lugdunum any Gaul, izay Lyon, Frantsa ankehitriny. Ny asa sorany dia namolavola teo am-piandohan'ny fivoaran'ny teolojia kristiana. Mpitsoa-ponenana kristianina voalohanyizy. Mpianatr'i Polycarpe koa izy, izay voalaza fa mpianatr'ijaona Evanjelista. Ny Mpiandry an'i Hermas (taonjato faha-2) dia nalaza tanyamin'ny fiangonana voalohany ary noheverin'ny sasany tamin'ireo rain'ny Fiangonanatany am-boalohany, toa an'i Irénée, araka ny Soratra Masina mihitsy aza. Nosoratana tany Roma izy io, tamin'ny teny grika. Nanana fahefana lehibe ny Mpiandry tamin'ny taonjato faharoa sy fahatelo.

Nitanisa ny fivavahan-diso sy nanafika azy ireo ilay bokiny malaza indrindra hoe Contre Heresies (t 180). Nanoratra i Irénée fa ny hany fomba ahafahan'ny Kristiana hitana ny firaisan-kina dia ny fanekena amim-panetren-tena ny fahefana ara-pampianaranairay — ny konsilyepiskopaly.[2] [Firaisan-kina amin'ny alalan'ny fahefana fa tsy firaisana ao amin'i Kristy.] Irénée no voalohany nanolo-kevitra ny hanekena ny filazantsara efatra ho kanônika.

Fampianaran'i Irénée avy any Lyon - Fa tonga hamonjy ny olona rehetra Izy, hoy izaho,

Izy no nateraka indray ho an'Andriamanitra, dia ny zaza madinika, ny tanora fanahy, ny tanora fanahy, na ny antitra. (Manohitra ny Heresies II.22.4)

Clement avy any Aleksandria

Clément avy any Aleksandria (Titus Flavius Clemens) (t.150-211/216), no mpikambana voalohany tao amin'ny

Fiangonan'i Aleksandria izay mihoatra noho ny anarana, ary iray amin'ireo mpampianatra niavaka indrindra tao aminy. Nampiray ny fomban-drazana filozofika grikatamin'ny foto-pampianarana kristiana izy ary nanome lanja ny gnosis. 8 Nivoatra izy

8 Jereo ny thebiblewayonline.com - Gnosticism.

• •

Platonisme Kristiana.[2] Ny foto-kevitra fototra dia ny Theory of Forms. Ny hany tena marina dia miorina amin'ny endrika, ireo karazana mandrakizay, tsy azo ovaina, tonga lafatra, izay tsy lavorary ireo zavatra saina manokana. Maro amin'ireo hevitra Platonika no singa maharitra amin'ny

Kristianisma Katolika/Protestanta. Sahala amin'ireo mpanompo sampy teo alohany, dia nahazo an'i Platon ny Kristianina

teny	Araka ny	an'Andriamanitra	eritreritra.
------	----------	------------------	--------------

Hita tao amin'ny "https://mg.wikipedia.org/wiki/Sary:Clement_of_Alexandria_and_wiki/Platonism

Ny Gnostisisme (rika: gnosis, fahalalana) dia fanahin'Andriamanitravoafandrika ao anatin'ny tontolo ara-nofy ny olombelona. noforonin'ny andriamanitra tsy lavorary, ... ilay andriamanitra Abrahama, ary ampifanoherina amin'ny zavaboaryambony iray, resahin'ny teny maromaro.

Hita tao amin'ny "<https://mg.wikipedia.org/wiki/Manokana:MobileLanguages/Gnosticism>"

Ny gnostisma dia nampiharina tamin'ireo sekta kristiana tany am-boalohany izay nitaky fahalalana mivantana ankoatry ny Filazantsara na ny ambaratongam-pitondran'ny Fiangonana.

etymonline.com/index.php?l=g&p=7

Ny sampana Gnostika amin'ny Kristianisma izay nipoitratamin'ny taonjato faharoa dia nampihatra ny elitista azy manokana ny maha-tokana azy, milaza fa Jesosy nampita fahalalana "miafina" tamin'ny mpianatra sasany, ny ankamaroany indrindra fa i Maria Magdalena sy Tomasy. Ny famonjena, hoy izy ireo, dia tonga tamin'ny alalan'ny fanombohana fotsiny — indraindray misy fombafomba hafahafa.

peculiarpress.com/ekkleisia/archive/Ekklesia67.htm

Origène avy any Aleksandria

Origène, na Origène Adamantius (t. 185 - t. 254) dia manam-pahaizana sy teolojiana kristiana voalohany. Araka ny lovantsofina dia Egyptiana [5] izay nampianatratany Aleksandria izy, namelona indray ny Sekoly Katetika izay nampianaran'i Clement. Ny patriarikatany Aleksandria tamin'ny voalohany dia nanohana an'i Origène, saingy noroahiny tatỳ aoriana noho ny fanokanana azy tsy nahazoana alalana tamin'ny patriarika. Nifindra tany Kaisaria Maritima izy ary maty tao [6] rehefa avy nampijaliana nandritra ny fanenjehana.

Nampiasa ny fahalalany ny teny hebreo izy, ka namoaka Septante voahitsy.[2] Nanoratra

fanehoan-kevitra momba ny boky rehetra ao amin'ny Baiboly izy.[2] Tao amin'ny Peri Archon (Fitsipika Voalohany) no nanehoany ny fanehoana filozofika voalohany momba ny

foto-pampianarana Kristiana.[2] Nandika ny soratra masina tamin'ny fanoharana izy ary naneho ny tenany ho Stoika, Neo-Pythagorean, na Pythagorean, talohan'ny nanoratra an'io Plônika io. tonga nofo ho olombelona ary aorian'ny fahafatesana, tonga any amin'Andriamanitra ihany.[2] Na dia ny demony aza dia niray saina tamin'Andriamanitra. Ho an'i Origène dia tsy Jehovah Andriamanitra fa ny Fitsipika Voalohany, ary teo ambany fahefany i Kristy Logos.[2] Ny fomba fijeriny momba ny

rafitra ara-jeografika ao amin'ny Trinite, ny maha-tempoly ny zavatra, ny "fabulous preexistence ny fanahy", ary ny "famerenana amin'ny laoniny mahatsiravina izay manaraka azy" dia nambara ho voaozona tamin'ny taonjato faha-6.[2]

Hita tao amin'ny "<https://mg.wikipedia.org/wiki/Manokana:MobileLanguages/Origen>"

Fampianaran'i Origène: Miresaka zavatra izay anontanian'ireo rahalahintsika matetika aho amin'ity

fotoana ity. Ny zazakely dia atao batisa ho famelan-keloka. Karazana inona? Sa oviana izy-ireo no nanota? Fa satria "Tsy misy afaka amin'ny pentina", dia manala ny pentina amin'ny alàlan'ny misterin'ny batisa. Ho an'ity

antony, ny zaza dia atao batisa. Fa "Raha misy olona tsyateraky ny rano sy ny Fanahy, dia tsy mahazo miditra amin'ny fanjakan'ny lanitra izy". (Vakio ny Lioka 14:5).

orlutheran.com/html/baptevid.html

Antony Lehibe

Anthony (c 251 - 356 antsoina koa hoe Rain'ny Moanina Rehetra) dia avy any Ejipta, mpitarika nalaza teo amin'ireo Rain'ny Tany efitra. Ankalazaina any amin'ny fiangonana maro izyamin'ny andro

firavoravoana: 17 Janoary ao amin'ny Eglizy Ortodoksa Atsinanana sy ny fiangonatanandrefana; ary Tobi 22, (30 Janoary) ao amin'ny Eglizy Ortodoksa Coptic sy ny Fiangonana Katolika Coptic. [Coptic - Fiteny afro-Asiatika avaratra ampiasaina any Ejiptahatramin'ny taonjato fahafito ambin'ny folo fara fahakeliny.]

Hita tao amin'ny "https://mg.wikipedia.org/wiki/Sary:Anthony_the_Great

Raim-pianakaviana latinina

i Tertullien

Quintus Septimius Florens Tertullianus (t 160 - c 225), izay niova ho Kristianina talohan'ny taona 197, dia mpanoratra be dia be momba ny asa fialan-tsiny, teolojia, adihevitra ary ascetic.[13] Zanaky ny kapiteny romana izy. Nantsoina hoe "rain'ny Kristianisma Latina" izy.

Hita tao amin'ny "<https://mg.wikipedia.org/wiki/Manokana:MobileLanguages/Tertullian>

(Economics, 2007, p. 22)

Nomelohin'i Tertullien ny foto-pampianarana kristiana noheveriny ho fivavahan-diso, saingy tatỳ aoriana dia nandray fomba fijery izay nanjary noheverina ho fivavahan-diso. Nanoratra boky telo tamin'ny teny grika izy ary izy no mpanoratra lehibe voalohany teo amin'ny Kristianisma latinina, ka indraindray antsoina hoe "Rain'ny Fiangonana latinina." [14] Miharihary fa mpahay lalàna tany Roma izy. Lazaina fa nampiditra ny teny latinina hoe "trinitas" momba ny Andriamanitra (Trinite) ny voambolana kristiana [15] (fa Teofilo avy any Antiokia (c115 - c183) dia efa nanoratra momba ny "Trinite, an'Andriamanitra, sy ny Teniny, ary ny fahendreny", izay mitovitovy fa tsy mitovy amin'ny teny hoe Trinite, [16] ilay teny latinina hoe "Iray ary koa" ny teny hoe " personne latinina ". Personae, una Substantia" (avy amin'ny teny grika Koine hoe "treis Hypostases, Homoousios"), ary koa ny teny hoe "vetus testamentum" (Testamenta Taloha) sy ny "novum testamentum" (Testamenta Vaovao).

Ao amin'ny bokiny Apologeticus, izy no mpanoratra latinina voalohany nanome ny maha-izy azy ho "vera religio" [fivavahana marina] ny Kristianisma, ary nametra-pialanatanamin'ny fomba ara-dalàna ny

fivavahan'ny Empira Romana kilasika sy ny fivavahana hafa nekena ho "finoanoam-poana" fotsiny. Toa nampiharina i Tertullien tamin'ny foto-pampianarana miavaka iray [(De praescriptione, xiii)] ny fampiasan'ny Tertullien ny "fifehezana'ny finoana" rehefa nitombo ny fombafombam-pivavahana sy ny fanasan'ny Tompo, ka nanjary noheverina ho tena niavaka tamin'ny fanatonana an'Andriamanitra ny fombafomba voafehy.

Inona no nolazaina, ary ahoana no nilazana azy; inona no natao, ary ahoana no nanaovana izany ... ary rahoviana ary taiza ary iza ... dia samy nandray ny lanjany lehibe avokoa, miaraka amin'izay fiviliana na inona na inona izay mitondra fanakianana saika avy hatrany avy amin'ireo "fahefan'ny fiangonana".

Wikipedia.org/wiki/Tertullien [Ohatra iray ny andian-teny hoe "amin'ny anaran'iJesosy" 9ampiasaina amin'ny fiafaran'ny vavaka maro dia toa nampiasainataonjato maro taorian'ny nananganana ny fiangonana.

miaraka amin'ny fahatongavan'ireo fombafomba voafehy.] en.wikipedia.org/wiki/Church_Fathers

9 Jereo ny thebiblewayonline.com

com - Amin'ny anaran'iJesosy

I Tertullien sy Hippolyte ihany no “lehilahy niavaka roa nanohitra ny fitomboan’ny fahefan’ny eveka romanina.

ny

Fanjakana Mandrakizay, FW Mattox p. 203

Taty aoriana teo amin’ny fiainany, dia nanatevin-daharana ny Montanista i Tertullien, [fanambarana mivantana avy amin’ny Fanahy Masina, mba hiteny. amin’ny maha-mpitondravavan’Andriamanitra azy sy mitenyamin’ny fahitana mampientam-po] sekta mivadi-pinoanaizay nanintona ny herim-pony.[13]

Hita tao amin’ny "https://mg.wikipedia.org/wiki/Sary:Church_Fathers

Noraisin’i Tertullien ny fiheverana [nyamin’ny andinin-teny] fa “izay tsy navela malalaka dia voarara”. Raha lazaina amin’ny teny hafa, raha tena mangina amin’ny zavatra iray ny Soratra Masina, dia voarara mandrakizay ny momba azy ireo. Ny hafa tamin’ny androny anefa dia nanambara tamin’pahaatokiana toy izany koa hoe: “Ny zavatra tsy voarara dia avela malalaka”. Ny mifanohitra amin’izany àry, dia ny hoe: raha tsy nilaza na inona na inona momba an’izany

Andriamanitra, dia tsy maintsy hanohitra izany Izy. Noho izany dia tokony havela ho an’nyolony izany. ... [Arivo taona mahery tatỳ aoriana] dia nandinika an’io raharaha io koa i Luther sy Zwingli. Nohamafisin’ity farany fa izay rehetra “tsy asaina na ampianarina ao amin’ny Testamenta Vaovao dia tokony holavina tsy misy fepetra”, fa i Lotera kosa dia nanohitra ny hevitra mifanohitra —

“Izay tsy mifanohitra amin’ny Soratra Masina dia natao ho an’ny Soratra Masina sy ny Soratra Masina ho azy”. ... Fa ny fahanginana marina ara-Baiboly 10 (izay tena tsy nilazan’Andriamanitra hoe TSY MISY na inona na inona momba ny zavatra iray) dia sady tsy mandrara no tsy mamela.

REFLECTIONS by Al Maxey Issue #401, June 30, 2009 from

wikisource.org/wiki/

[AnteNicene_Fathers/Volume_III/Apologetic/The_Chaplet,_or_De_Corona/Chapter_II](#)

Fampianarana sy fanaon’i Tertullien sasany

Fitsipiky ny Finoana - Azo lazaina fa mampiasa io fomba fiteny io foana i Tertullien, ary amin’izao

fotoana izao dia ny fomban-drazana manan-kery natolotra tao amin’ny Fiangonana, ankehitriny ny Soratra Masina, ary angamba, raikipohy ara-pampianarana voafaritra tsara. Na dia tsy nanome lisitry ny bokin’ny Soratra Masina aza izy, dia nozarainy roa izany ary nantsoiny hoe instrumentum sy testamentum.

Hita tao amin’ny "<https://mg.wikipedia.org/wiki/Manokana:MobileLanguages/Tertullian>"

Tokony ho 1200 ka hatramin’ny 1300 taona tatỳ aoriana, noho ny fanavaozana, ny Konsilin’i Trente (1545 – 1563) nantsoin’ny Papa Paoly III dia nanapa-kevitra fa “ny fomban-drazana napetraky ny konsily sy ny raim-piangonana dia manana fahefana mitovy amin’ny an’ny Soratra Masina”.

Ny Fanjakana Mandrakizay, FW Mattox, p. 291

Ny mpijangajanga sy ny mpamono olona dia tsy tokony horaisina ho ao am-piangonana na oviana na oviana. In de pudicitia, Tertullien dia manameloka ny Papa Callixtus I noho ny namelany olona toy izany rehefa naneho fibebahana.

Hita tao amin'ny "<https://mg.wikipedia.org/wiki/Manokana:MobileLanguages/Tertullian>"

Cyprian of Carthage

¹⁰ Jereo ny thebiblewayonline.com - Ny fahanginan'ny Soratra Masina

Cyprian (Thascius Caecilius Cyprianus) dia evekan'i Carthage ary Kristianina voalohany nanan-danja. mpanoratra. Teraka tamin'ny fiandohan'ny taonjato faha-3 tany Afrika Avaratra angamba izy, angamba tamin'ny Carthage, izay nahazoany fampianarana klasika (mpanomposampy) tena tsara. Rehefa avy nivadika ho

Kristianisma, lasa eveka (249) izy ary maty maritiora (14 septambra 258) tany Carthage tamin'ny farany.

Fampianaran'i Cyprian

Raha ny momba ny zaza: Ianao [Fidus] dia nilaza fa tsy tokony hatao batisa ao anatin'ny andro

~~faharoa na fahatelo aorian'ny nahaterahany izy ireo, fa tsy maintsy raisina ny lalàna taloha momba ny famorana, ary tsy nieritreritra ianao fa tokony hatao batisa sy hohamasinina ao anatin'ny andro fahavalo aorian'ny nahaterahany. Tao amin'ny filankevitray dia toa hafa mihitsy izany taminay. Tsy nisynanaiky ny fianarana izay heverinao fa tokony horaisina. Fa isika rehetra kosa dia mitsara fa ny famindram-po sy ny fahasoavan'Andriamanitra dia tsy tokony holavina amin'ny olona nateraka~~

(Litera 64:2 [AD 253]).

Ricklobs.blogspot.com/2009/03/church-fathers-on-infant-baptism.html

Ambrose

Ambrose (337/340 - 397) dia governoran'i Aemilia-Liguria any avaratr'i Italia. Tamin'ny 374 dia maty ny evekan'i Milan, Auxentius, Ariana, ary nanohitra ny fifandimbiasana ny Ariana. Nankanyamin'ny fiangonananisy ny fifidianana i Ambrose, mba hisorohana ny korontana, izay azo inoana fa. Tapaka ny adiresiny noho ny antso hoe "Ambrose, eveka!" Tamin'ny voalohany dia nandà

tamim-pahavitrihana ny birao izy, izay tsy niomana mihitsy satria sadytsy vita batisa no tsy

nampiofaninatamin'ny fomba ofisialy momba ny teolojia, fa rehefa nahazo taratasy avy amin'ny Emperora izay nidera ny maha-mety an'i Roma hanendry olona izay miharihary fa mendrika ny

toerana masina izy, dia tao anatin'ny herinandro dia natao batisa sy notendrena ary nametrahana araka ny tokony ho izy ho evekan'i Milan.

I Ambrose dia raisin'ny Eglizy Katolika ho iray amin'ireo dokotera efatra voalohany tao amin'ny Fiangonana.

Ny hafa dia i Masindahy Augustin, Masindahy Jérôme ary Papa Grégoire I. Voamarika fa Ny teolojian'i Ambrose dia nisy fiantraikany lehibe tamin'ny an'i Origène.

Nampihariny tamin'ny naha-mpitoryizany fahalalana izany, ary nifantoka indrindra tamin'ny fandikana ny Soratra Masina Testamenta, ary ny fahaizany miteny dia nampiaiky volana an'i Augustin avy any Hippo, mpandimby azy ara-panahy, izay nampian'ny toritenin'i Ambrose ny fiovam-pony.

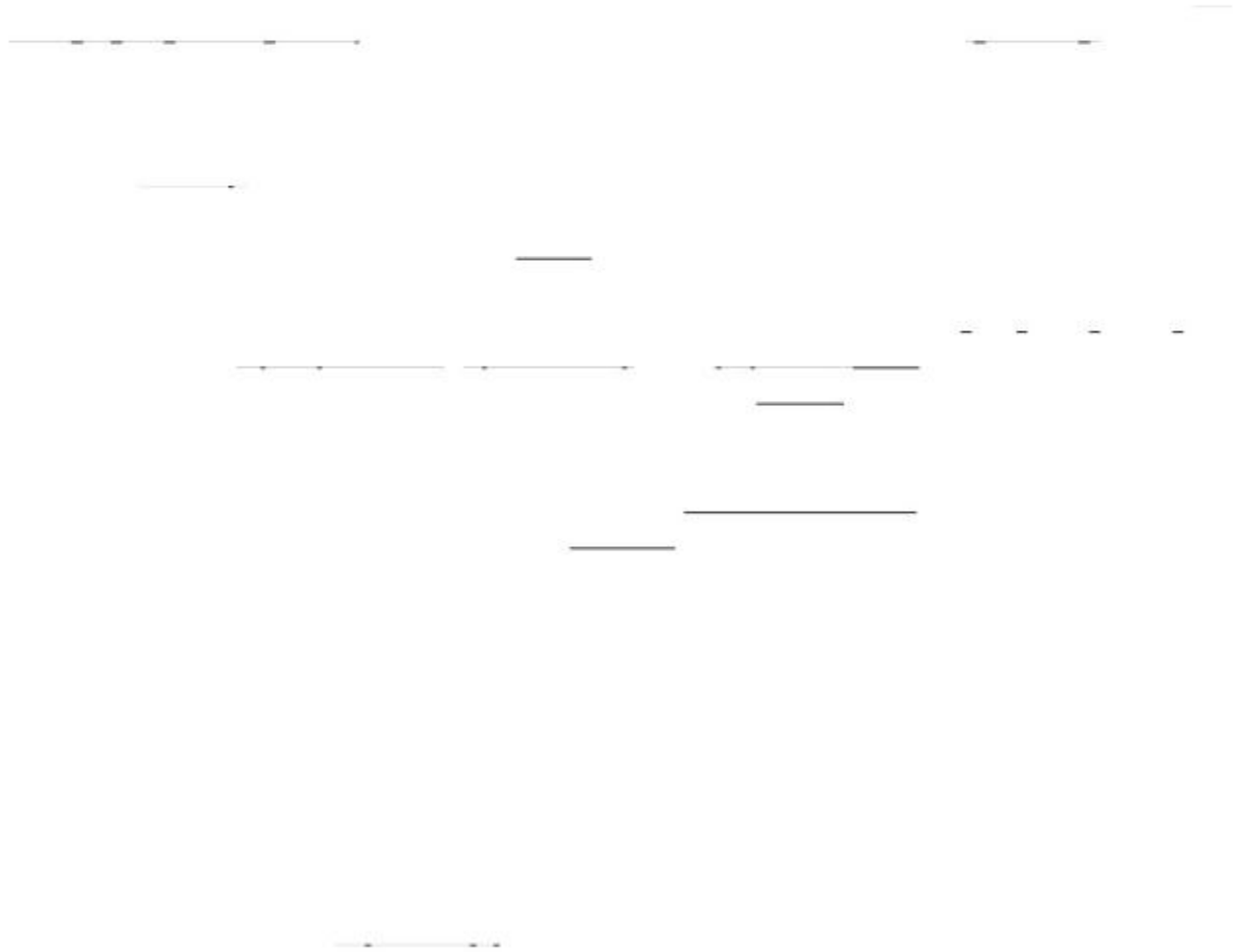
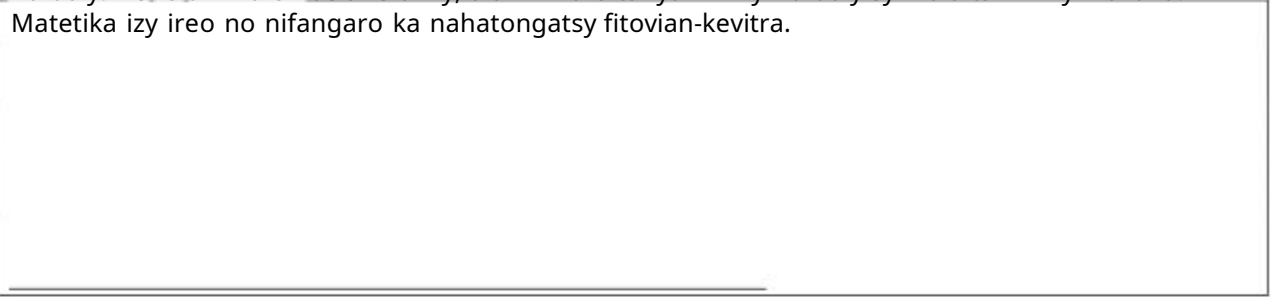
Augustin

Augustin (354 - 430) dia nampiofanina ho mpampianatra sy filozofa. Voafetra ny famakiana azy

saika ho an'ny mpanoratra latinina ihany. Tena nankasitraka an'i Cicero izy ary nametraka azy ho ambony noho ny mpanoratra taloha rehetra.

Nandritra ny taona voalohany niainany dia nahita ny fampianaran'i Manichean izy, [fanjakana roa mandrakizay, iray amin'ireo fahazavana eo ambanin'Andriamanitra ary ny hafa amin'ny haizina eo ambanin'ny demonia] mba hanana fitoviana lehibe amin'ny an'ny Gnostisisma.

Taorian'ny valo taona teo ho eo dia niala tamin'nyvondrona nifindra ho amin'ny Neo-platonisme [ny tsyfisian'ny tsara ho loharanon'ny ratsy (privatio boni), ary io tsyfisian'ny tsara io dia avy amin'ny fahotan'olombelona]. Lasa "Kristianina" izy, tamin'izy 27 taona teo ho eo, nefa tsy voatery nianatra Baiboly. Rehefa nihalehibe anefa izy, dia nifindra tanyamin'ny Baiboly sy niala tamin'ny filozofia. Matetika izy ireo no nifangaro ka nahatongatsy fitovian-kevitra.

Calvinism, REW

Fieritreretana sy finoan'i Augustin sasany

1. Famaritana ny ratsy

Andriamanitra dia mandrakizay ary tsy afaka miova. Izy no tsara indrindra. Ny hetsika rehetra avy amin'Andriamanitra dia ratsy.

Ny fahasoavan'Andriamanitra ireryihany no afaka miaro ny olona amin'ny fahotana. Nysafidin'ny tena fa tsy an'Andriamanitra no fototry ny fahotana.

2. Niandohan'ny Ratsy

"Nahoana no tokony hisy ny ratsy eo amin'izao tontolo izao noforonin'ny Olona iray izay samy tsara ary mahery indrindra?" (McGiffert, A History of Christian Thought, 1933, p.89).

ny fironan'ny zavaboary rehetra hivadika indray ho amin'ny tsinontsinona izayniaviany. Tsy tompon'andraikitratamin'ny fahotana Andriamanitra fa namela izany.

3. Niandohan'ny Ota (Fahasimban'ny Fandorana tanteraka)

Na dia tsy nino an'i Augustin aza fa Andriamanitra no tompon'andraikitratamin'ny ota, dia nanaiky ny lovantsofina sy ny foto-pampianarana katolika momba ny fahotana tany

4. Sa amin'ny olona azy.

Nandova toetra ratsy tamin'i Adama ny olona, ka izany no nahatonga azy hanota. Ny lehilahy dia nomena safidy malalaka nefa tsy afaka nifidy an'Andriamanitra sy niaina ho azy raha tsy nisy ny fanampian'Andriamanitra na ny fahasoavany.

5. Asan'ny fahasoavana voalohany

Fanomezana avy amin'Andriamanitra ny finoana ary tsy misy afaka mino an'Andriamanitra raha tsyentin'ny fahasoavany amin'izany. Ireo fanomezam-pahasoavana ireo dia omena tsy misy fiheverana ny fahamendrehan'ny olombelona, na tena izy na efa vinavinaina.

6. Fahasoavana tsy azo toherina

Ireo izay tian'Andriamanitra hovanjena dia tsy afaka misakana Azy tsy hanao izany na dia tiany aza.

7. Ny fiandrianan'Andriamanitra

Andriamanitra no ambony indrindra. Nysitrapony ihany no tena sitrapony.

lahatra

Ny olona sasany dia voatendry mialoha ho amin'ny famonjena ary ny sasany ho amin'ny fanamelohana, izay vokatry ny sitrapon'Andriamanitratsy takatry ny saina.

8. Fiarovana ny Olomasina

Nomen'Andriamanitra ny olom-boafidy ny fanomezam-pahasoavan'ny fiarovana mba hahafahan'izy ireo maharitra hatramin'ny farany. Noho izany, tsy misy olom-boafidy afaka

9. Isan'ny olom-boafidy fa ikitra

Ny isan'ny olom-boafidy dia tsy miova ary mitovy amin'ny isan'ny anjely lavo.

Io finoana io dia nifotra tamin'ny Apokalypsy 3:11 "Tazony mafyizay anananao, fandrao halain'ny hafa ny anao. satroboninahitra."

"isms" Calvinism, REW,

pejy 4-7

Timeline "Rain'ny Fiangonana".

100

200

300

400

476

Testamenta Vaovao nosoratan'i

95 Clément ??-101

Ny 1 Korintiana dia nekena

Ignatious 35-110

Sakramenta

nampidirina

Polycarpe 69-155

Nahafantatra an'i Matio sy Marka

Justin 100-165

Hippolytus 170-236

Manondro ny

batisan-jaza Irenaeus

2nd-3rd Taonjato
Ny fikoa aron'ny boky ao amin'ny Baiboly dia nekena ary natao batisan'ny zazakely

Clement 150-211

Tertullien 160-225

Origène 185-284

Ny boky 4 rehetra dia nanaiky [Jakoba, 2 Petera ary 2 & 3 Jaona]

Antony avy any Ejipta

251-356 Cyprian???-258

Konsily tao Nicée 325

Niorina ny Eglizy Fanjakana Romanina

Ambrose 337-370

Augustin 345-430 -----Faharavan'ny Fanjakana Romanina

Andrefana---476

Toko 3

gnose

Ny fiandohan'ny Gnostisisma dia resaka adivevitra hatry ny ela ary mbola lohahevitra fikarohana. Na dia noheverina ho fanimbana ny Kristianisma aza ny Gnostika teo aloha, dia hita mazava izao fa ny soritra voalohanyamin'ny rafitra Gnostika dia azo fantarina taonjato vitsivitsy talohan'nyvanim-potoana Kristiana. catholic.org/encyclopedia/view.php?id=5209

Ny sasany amin'ireo finoana mifandray amin'ny Gnostisisma dia toa avy amin'ny Zoroastrianisma izaynisydaty "teo anelanelan'ny taonjato faha-18 sy faha-10 T.K.". Saingy "Ny mpanoratrafahiny sasany dia manome "daty" angano.

MITOVY ny About 6000 TK. [ary] "

Platon dia niaina tamin'ny 428-348 talohan'i JK. Nyankamaroan'ny boky sy rakipahalalana momba ny tantara dia milaza an'i Socrates, Platon ary Aristote ho olona nanan-kery indrindra teo amin'ny tantara tandrefana. Ny fomba fijerin'izy ireo filozofika dia nipoitra avy amin'ireo maherifon'i Homer angano. Izany dia nitarika ho amin'ny tanjona filôzôfika faratamponyamin'ny fahamendrehana izay nitarika ho amin'ny rafitra ara-tsosialy isan-karazany amin'ny fiainana grika. Platon, mazava ho azy, dia anisan'ny sangany ara-tsosialy. Izany dia anisan'ny fototry ny fandraisany anjara mahery indrindra amin'ny eritreritra ara-pivavahana, ny dualisme ny olombelona. Nampianatra i Platon fa misy ampahany roa ny olombelona, dia ny "fanahy" sy ny "nofo". Nampianatraizy fa ny fanahy ihany no tsara ary tsara no tadiavin'ny olona rehetra. Ratsy ny nofo ka tsy mahay manao soa. [Ity dualisme ny olombelona ity (izany hoe ny fanahy sy ny

vatana dia misaraka) dia anisan'ny finoana Gnostika araka ny homarihina etsyambany]. wildbranch.org/Gkhebla/index.html

Brad Scott ao amin'ny The Greek Mind and the Hebrew Mind dia nanoratra hoe: "Tamin'ny andron'i Jesosy sy Paoly dia nisy antokom-pisainana maro ho latsaka teo ambanin'ny fanevan'ny Gnostisisma. Ny nihilists sy ny libertine dia roa amin'izy ireo. Ireo antokon'olona roa ireo dia ho sokajiana ho antinomianina na 'manohitra ny lalàna' [mifanohitra amin'ny legalisma]. 'ho solon'ny' na 'solon'ny' Hitanao fa tsy misy tena manohitra ny lalàna fa mandà ny lalàn'ANDRIAMANITRAfotsinyizy ireo ary manolo azy amin'ny lalàna hafa rehetra, lehibe

na kely, manana fitsipika. Mety hisy hihevitra fa afaka izy rehefa tsy voafehin'ny lalàna nefa vetivety dia tonga ny azy.

Hatramin'ny nipoiran'ny Gnostisisma dia mino aho fa voafitaka ara-teôlôjia ny 'fiangonana' mba hinoana fa fahafahana amin'ny lalàna ny fahafahana. Ny hany fomba ahafahan'ny olona milaza azy ho 'Kristianina' sy mitazona io teolojia io dia ny fanoharana na ny fanaovana ara-panahy ny lahatsoratra. Ny fanoharana [tsy tena tandindona fotsiny] dia nipoitra avy amin'ny gnostika tany am-boalohany, ary ny gnostisma dia eritreritra hellenista amin'ny fomba tsara indrindra.

Inona àry no atao hoe Gnosticisme? Ara-bakiteny ny teny gnosis, teny grika, dia midika hoe 'fahalalana'. Io fomba fisainana io koa dia sekta ara-pivavahanatamin'ny andron'ijesosy. Na izany aza, ny mety kokoa dia fomba fisainana. Mariho fa hoy aho hoe fomba fisainana izany fa tsy fomba fisainana. Tsy misy fomba hamaritana an'io teny io amin'ny fehezanteny vitsivitsy, noho izany dia hamaritana azy io isika rehefa mandeha. Ny hevitra manontolo momba ny gnostisma dia mifamatotra amin'ny filozofia manontolo momba ny saina na fanahy masina, ary ny vatana ratsy sy ny tontolo ara-batana. Misy ambaratonga, raha sitrakao, amin'ity filozofia ity. Ny ankamaroan'ny zavatra ampianarina ao amin'ny Kristianisma maoderina dia tena hatsatra raha oharina amin'ny olona tafahoatra toa an'i Simon, Saturnus, Cerinthus, Valentinus, na Marcion mihitsy aza. Raha manomboka amin'ny fampianaranakely tsy araka ny Soratra Masina ianao, dia tsy ho ela dia hitarika ho amin'ny fampianarana lehibe izany. Maro tamin'ireo lehilahy ireo (tokony ho tamin'ny taonjato faha-1-2 am.f.i.) no nanatsoaka hevitra fa tsy olombelona ijesosy, fa fanahin'ny Mesia. Nahoana? Satria ny "andriamanitra" dia tsy hanana vatana ratsy satria ny nofo dia ratsy fanahy. Nampianarin'i Marcion fa 'zavamaniry' ny vatan'ijesosy. Maro ny raim-piangonatanany am-boalohany no nanohitra an'io fotopampianarana io nandritra ny fotoana kelikely, afa-tsy i Clément sy Origène, izay nangoraka an'io fampianarana io. Ny fototry ny rafitra gnostika mazava tsara dia ny dualisma, izay manohitra an'ilay Andriamanitra ambony indrindra [andriamanitratsy misy fetra] sy ny tsy fahalalana. (Ity dia sariitatra nataon'Andriamanitra). Amin'ny rafitra sasany, ny famoronana izao tontolo izao dia vokatry ny fiheverana ny fahendrena (Sophia).

Ny zavaboary ara-nofo, anisan'izany ny vatana, dia noheverina ho ratsy. Na izany aza, ny tsimok'aretin'ny maha-Andriamanitra dia nofonosina tao amin'ny vatan'ny olona pneumatic na ara-panahy sasany, izay tsy nahalala ny fiaviany any an-danitra. Nandefa Mpanavotra (Kristy) ho azy ireo ilay Andriamanitra mahery vaika na demiurge, izay nitondra famonjena ho azy ireo tamin'ny endrika gnôzôzy na fahalalana miafina. Ho an'ny gnostika, ny famonjena dia tsy miankina amin'ny finoana na amin'ny asa fa ny fahalalana ny toetran'ny tena, ka be dia be ny fanaranam-po amin'ny fitondran-tena maloto. Tsy nisy fitsipika ho an'ny vatana satria ny logos na ny fahalalana farany dia tsy liana amin'ny zavatra ara-batana na ara-nofo. Midika koa izany fa natao tsinontsinona koa ny fanambadiana, satria ny vatana no miteraka. Nisy "unisex" natao ho fanajana feno fanantenana. Ny tsipika ambany amin'ny Gnostisisma dia fisian'ny 'izao tontolo izao hafa'.

Fotopampianarana ao amin'ny Testamenta Vaovao maro no ampiasaina hanohanana an'io hevitra io izay haverintsika amin'ny teny manodidina any aoriana. Ny gnostisma, raha ara-tantara, dia fandrosoana

ara-lojika fotsiny amin'ny fisainana grika na hellenista. Io filozofia io, taonjato maromaro taty aoriana, dia nitarika ho amin'ny rafitra monastika ary tamin'ny farany dia nankanyamin'ny rafitra papalyhany koa.

Ny fieritreretana grika/gnostika momba ny 'ao anaty' dia toa masina, tsara ary araka ny soratra masina. Ny olana dia ity. Ny saintsika sy ny vatantsika dia noforonin'ANDRIAMANITRA ary manana filana sy faniriana voajanahary. Ireo filana sy faniriana ireo dia andrasan'ny Mpamorona antsika, ka manana fitsipika ho an'ny saina sy ny vatana Izy. Raha mandà ireo fitsipika ireo ny teolojiansika (tenatsy misy dikany ny antony), ny saintsika sy ny vatantsika dia hanome fahafaham-po azy ireo amin'ny fomba hafa. Izany no mahatonga ao amin'ny teolojia kristiana maro ny lalàn'i YHWH dia nosoloin'ny 'lalàn'i Kristy'izay misy ny Fanahy. Andriamanitra, izay miaina ao amin'ny transmudane, dia tsy miraharaha afa-tsy ny ara-panahy arytsy liana amin'ny fiahiana ara-tontolo iainana.

Ho an'nysain'ny Grika dia misy fahasamihafana be dia be hita fa tsy afaka ny ho iray ihany Andriamanitra. Izany no antony mety hisian'ny fiovana be sy ny fahasamihafana eo amin'ny etika sy ny fitondran-tena ihany koa. Tsy nisy toromarika fototra momba ny fitondran-tena ara-moraly. Niova ny fitondran-tena rehefa niova ny fotoana [etika toe-javatra

ankehitryny], ary ny filozofa tsirairay dia tsy marina na latsaka noho ny farany. Ny fampianarana kristiana tamin'ny

taonjato voalohany dia nampianatra fa tsy misy afa-tsy Elohiym (Andriamanitra), na izany aza, maro ny teolojia kristiana no mamadika io hevitra ara-tsaina momba ny Elohiym (Andriamanitra) io. Ireo mpianatra voalohany, izay Jiosy rehetra, dia tsy nivadika tamin'izany

mankanyamin'ny Sh'ma [fitsipika afovoan'ny Jodaisma hoe "Mihainoa, ry Isiraely: Jehovah Andriamanitsika, Jehovah dia iray ihany" Deoteronomia 6:4]. Manamarina izany ny fampianarana rehetra ao amin'ny bokin'ny Asan'ny Apostoly. Eo afovoan'ny faharoa

Tamin'ny taonjato faha-20 dia nanjakan'ny jentilisa ny fiangonana, ary nanomboka nikoriana ho azy tao amin'ny fisainan'ny Grika ny eritreritrajentilisa.

Misylafiny maro amin'ny toetran'i Elohiym (Andriamanitra) izay tsy mitovy amin'ireo fomba fijery

ara-kolontsaina roa mifanohitra ireo. Ireo roa manan-danja indrindra mikasika ny fotopampianaran'ny

Soratra Masina dia hita ao amin'ny maha tokana Azy sy nytsyfiovaovany. Amin'ny eritreritra hebreo, ny

toetrany dia mifamatotra akaikyamin'ny didiny sy ny torolalany. Maro ny fivavahana mety 'miaiky' fa iray ihany Izy ary tsy miova, nefa mamadika izany fiekena izany amin'ny foto-pampianarana. Izany dia satria ny fisainan'ny Grika dia tafiditra ao anatin'ny fizotry ny fisainantsika manokana, ary ny fieken-keloka fotsiny amin'ny finoana momba an'i Elohiym (Andriamanitra) dia tena tsy hita. Ny finoana ny momba an'i Elohiym (Andriamanitra) dia tsy mitovyamin'ny finoana an'i Elohiym (Andriamanitra).

FIVAVAHANA

Ny fivavahana no fototry ny kolontsaina grika. Colosseum lehibe maro no naorina mba handraisana ireo

vahoaka marobe nivory mba hanompo sampy sy hanaja ireo andriamanitra [mba hahafahan'izy ireo mandeha mivavaka]. Noheverina fa hampifaly an'ireo andriamanitra ireo fivoriana ireo ary hahatonga azy ireo

hankasitraka ny vahoaka. Ny andriamanitra samihafa dia nivavahana noho ny antony samihafa, satria ny

andriamanitra tsirairay dia nivezivezy teo amin'ny lafiny samihafa amin'izao tontolo izao. Nohiraina ny hira,

nilalao zavamaneno, ary ny dihy miboridana no fahita matetika. Nihira hira sy nitendry ary nandihy tamin'ireo andriamanitra ny fivavahana, ary io fivavahana io no nampiray ny olona. Fahita ny firaisan'ny samy lehilahy na samy vehivavy satria tsy misy ifandraisany amin'ireo andriamanitra ny vatana. Ny toe-tsaina no nahaliana

an'ireo andriamanitra. Tsy misy ifandraisany amin'izany karazana asa izany anefa ny Stoika. Ny

fanompoam-pivavahanatamin'izy ireo dia toe-tsaina mitovy amin'izany; na izany aza, ny toe-tsaina araka ny

tokony ho izy dia tsy resin'ny fahafinaretan'ny vatana. Ny hevitra grika momba ny fanompoam-pivavahana,

(proskuneo), dia noheverina ho fanehoana fanajana na fanajana manokana. Hita amin'ny fomba fijery grika koa ny fivavahana ankehitriny. Mivavaka izahay ny alahady maraina. Malaza amin'izao fotoana izao ny ekipan'ny

fiderana sy ny fanompoam-pivavahana, satria ireo mitarika amin'ny fotoam-pivavahana alahady maraina. Ny fiderana dia hita ho toy ny fientanam-po miaraka amin'ny fifadian-kanina haingana kokoa ary ny

fanompoam-pivavahana dia rehefa mihamalemy ny fotoana ary miseho ny fitsaohana matotra kokoa. Rehefa mandalo ny tsingerin-taonany ny fiahiana ara-tontolo iainana isan-kerinandro, dia manomboka indray ny

Fiderana sy Fivavahana amin'ny alahady maraina manaraka.

FIVAVAHANA

Ho an'nysain'ny Grika, ny tena ara-panahy dia "manaraka an'izao tontolo izao". Hita amin'ny fiainana ivelan'izao tontolo izao izany ary io filozofia io dia afaka mitarika sy mitondra any amin'ireo karazana fampianarana

"Vanim-potoana Vaovao" rehetra sy ireo fivavahana mifandraika amin'izany, anisan'izany ny Kristianisma maoderina. Niaina tany ivelan'ity tontolo ity ireo andriamanitra ary noho izany dia nisy olona tena ara-panahy niaina ivelan'ny

fiahiana an'izao tontolo izao koa. Anisan'izany filozofia izany ny fandavana ny fihetseham-po ara-batana sy manameloka. Ny fisainana marina sy ny hevitra marina no nampivavaka ny olona ara-panahy. Ny tena nahita fianarana (ny mpanankarena) ihany no afaka mahazo ny tena ara-panahy, satria ny mahantra dia voatendry hikarakara ny zavatra ilaina andavanandro. Izy ireo no mpihady tatatra, mpikarakara, mpamboly, ary mpandrafitra mazava ho azy.

Ny fanompoam-pivavahana dia zavatra nataonao tamin'ny saina ary tsy natao ho fanehoana. Tena ara-panahy ny fandavana ny tena, satria ratsy ny vatana. Ny haingana kokoa ny miditra any an-danitra no tsara kokoa. Izany no nahatonga ny famonoan-tena ho zavatra tena mendri-kaja amin'ny fisainana grika. Izay Soratra Masina miresaka momba ny maha-olom-pirenena any an-danitra dia noheverina ho manohana ny fisian'izao tontolo izao. Ny

fanambadiana dia hita ho toy izao tontolo izao ary nolavina. Ny fifadiana ny hena sy ny sakafo sasany koa dia nampiroborobo ny fahazoana antso ambony kokoa

miaraka amin'ireo logos vaovao. Satria ny logos dia noheverina ho sain'nysaina, ny fifantohana amin'ny fisainana marina dia ny "ao amin'ny fanahy".

Nohamavoina koa ny fihetseham-po teo amin'ny fisainan'ny Gnostika. Ny fanehoana fihetseham-po dia fanehoana fahalemena sytsy fahamatorana ara-panahy. Rehefa raikitra ny fihetseham-po ary nolavina ny vatana dia tena ara-panahy tokoa ilay nanombohana. Maro tamin'ireo vao nanomboka ny fisainana gnostika no nivoady ny hangina, satria tsy misy na inona na inona azon'ny olona tena ara-panahy holazaina.

Niara-nipetrakatamin'ny olona 'hafa' nandritra ny fotoana kelikely ireo vao manomboka mba hifantoka amin'ny fisainany. Rehefa niverina izy ireo dia olona tena ara-panahy izay tsy afaka nifandray afa-tsy

tamin'ny logos [manisa, milaza, miteny, miteny, mieritreritra, finiavana ao anatin'ny fitenenana]. Izany dia nitarika ho amin'ny hantsana lehibe raikitra teo amin'ny mpitondra fivavahana sy ny laika. Azo inoana kokoa fa niresaka an'io hevitra io ijesosy rehefa nanameloka ny Nikolaita. Ireo lehilahy ireo dia nanao voady ny tsy hanambady mandra-pahafatiny, satria nanambady ny Tompo (ilay hany tena ampakarina).

FAMONJENA

Ny famonjena dia fisainana marina sy fanekem-pinoana amin'ny maha-izy azy. Ny hoe 'mino' dia mahafantatra ny zavatra tsara. Avy amin'ny andriamanitra ihany io fahalalana io. Ny famonjena dia resaka finoana sy

fahalalana marina momba ireo andriamanitra. Ao amin'ny eritreritra ny gnostika, ny foto-kevitra ny 'fanalahidy' dia voatonona malalaka. Ny teny ao amin'ny Soratra Masina toy ny hoe, 'mino', 'mahafantatra' na 'fahalalana', 'teny' na 'teny', 'fanalahidy' sy 'vavahady', 'miekena' sy 'finoana', dia samy mifamatotra amin'io fahalalana

esoterika nomen'ireo andriamanitra io. Ireo teny ireo dia nafindra mora tamin'ny fampianarana ao amin'ny

Testamenta Vaovao. Rehefa nilaza ijesoa hoe "Izaho no varavarana... Izaho no mpiandry ondry tsara... Izaho no fahazavan'izao tontolo izao... Izaho no lalana sy fahamarinana ary fiainana...", dia azo lazaina fa ny logos na ny nous midina avy any an-danitra mba hizara izany fahalalana na gnosis izany. Tonga hitondra ny

'fanalahidin'ny' famonjena izy. Mamelà ahy hampahatsiahy anao fa amin'ny eritreritra grika ny logos dia saina iombonana na nous an'ireo andriamanitra. Mba hahatonga ny fanahy ho any an-danitra dia tsy maintsy 'mino' ny hevitra sasany momba ny logos. Ny'fiangonana'tany am-boalohany dia nijanona ho 'hebreo' nandritra ireo taonjato roa voalohany ary izany no tsy nisy firaketana an-tsoratra momba ny 'fanekem-pinoana' naorina.

Tongataty aoriana ny fanekem-pinoana rehefa fehezina ny jentilisa ny fiangonana ary noroahin'ny Jiosy sy ny Kristianina ny 'mpinojiosy'.

VAVAKA

Ny fivavahana na ny fifampiresahana amin'ireo andriamanitra dia tsy zava-nitranga isan'andro, tsy nifanitsy tamin'ny fiainana grika. Nantsoina voalohany indrindra ireo andriamanitra rehefa nisy zavatra tsy nety na nisy olona nila fanampiana. Nivavaka ho azy ny tsirairay. Rehefa natao ny fankalazana teny amin'ireo kianja lehibe, dia fotoana handraisana anjara amin'ny fifampiresahana amin'ireo andriamanitra izany. Izany dia ho

fanampiana voalohany indrindra amin'ny fahombiazan'ny solomaso natao hampiala voly ny mpandray anjara. Matetika ny vavaka dia lava sy maro loko. Ireo mpitarika ao amin'ny fivoriana dia mazàna no manao ireny vavaka ireny amin'ireo andriamanitra ho an'ny vahoaka. Ny fifandraisana tamin'ireo

andriamanitra dia niompanatamin'ny fanampiana sy ny fangatahana.

Amin'ny fomba fisainana hebreo, ny vavaka dia sady fombafomba no mandeha ho azy. Mazàna ny vavaka dia iombonana sy amin'ny endriny maro. Amin'ny fomba fisainana hebreo, ny vavaka dia mazàna mitso-drano an'i Elohiym (Andriamanitra), misaotra Azy sy mitenyamin'ny fotoana lasa. Sahala amin'ny fety ny vavaka,

satria voatendry ho 'fotoana'. Anisan'ny fifehezana ny vavaka, mba hampiofanana ny olona hifandray isan'andro amin'ny Mpamorona.

Imbetsaka androany:

- a. Misy mivavaka ho an'ny rehetra
- b. Mianatra ny Soratra Masina ho an'ny rehetra ny mpitory.
- c. Ny fanahin'ny olona ankehitriny dia azo apetraka ao amin'ny toe-piainanamandrakizay sy ara-panahyamin'nyalalan'ny finoana ny zavatra marina sy miaiky hevitra sasantsasany momba ny logos. [Miasa mba hahazoana famonjena fa tsy asa fitiavana sy fiderana.]

Inona no takin'Andriamanitra amiko? nosoloina hoe Iza ny logos?

nalaina avy amin'ny saina hebreo vs. saina grika
wildbranch.org/Gkhebcia/index.html 2-10-2007

Fahatakarana ny fahasamihafana eo amin'ny fiheveran'izy ireo ny olombelona [grika, (tontolotsyjiosy) ho dualisma; izany hoe misaraka ny fanahy sy ny vatana ary ny hebreo (olona niavian'i Kristy na Mesia) dia iray; izany hoe fanahy sy vatana izy ifeo dia anisan'ny namoronan'Andriamanitra azy ireo] dia hanome fototra ho an'ny fahatakarana ny fampianarana sy ny fanao ary ny fandikana ny Baiboly taorian'nyvanim-potoanan'nyApôstôly (taona 100).

Toko 4

Fiangonam-piangonana

Ny Fiangonana Foundation

Simona Petera namaly hoe: Hianao no Kristy, Zanak'Andriamanittravelona. Hoy i Jesosy: "Sambatra ianao, ry Simona zanak'i Jona, fa tsy olona no nanambara izany taminao, fa ny Raiko Izay any an-danitra. Ary lazaiko aminao fa ianao no Petera, ary ambonin'ity vatolampyity no hanorenako ny fiangonako, ary ny vavahadin'ny fiainan-tsi-hita tsy haharesy azy. (Matio 16:16-18) Hoy izy tamin'ireo mpanara-dia Azy nahafoy Azy: "Ianareo no efa nitsangana teo anilako. Ary Izaho manolotra anareo fanjakana, tahaka ny nanomezan'ny Raiko anankiray ho Ahy". (Lioka 22:28-29) Avy eo, tamin'ny andro Pentekosta, "dia namaly i Petera hoe: 'Mibebaha, ary aoka samy hatao batisa amin'ny anaran'ijesosy Kristy ianareo rehetra mba hahazo famelana ny helokareo. Ary handray ny fanomezana ny Fanahy Masina ianareo. Ny teny fikasana dia ho anareo sy ny zanakareo ary ho an'izay rehetra lavitra, dia izay rehetra antsoin'ny Tompo Andriamanitsika. Tamin'ny teny maro hafa no nampitandreman'ny azy ireo; ary hoy izy taminy: Vonjeo ny tenanareo ho afaka amin'ity taranaka ratsy ity. Natao batisa izaynanaiky ny hafany, ary tokony ho telo arivo teo ho eo no nanampy ho isan'izy ireo tamin'izany andro izany." (Asan'ny Apostoly 2:38-41) Vidin'i Kristy Tandremo ny tenanareo sy ny ondry rehetra izay nanaovan'ny Fanahy Masina anareo ho mpitandrina ny fiangonan'Andriamanitra, izaynovidiny tamin'ny rany (Asan'ny Apostoly 20:28-29). tsy hita maso, na seza fiandrianana, na fahefana, na mpanapaka, ary Izy no nahariana ny zavatra rehetra, ary Izy no ambonin'ny zavatra rehetra, ary Izy no Lohan'ny tena, dia ny Eglizy; manao fihavanana amin'ny rany, izay nalatsaka teo amin'ny hazo fijaliana (Kolosiana 1:15-20).

Izy rehetra dia hitsangana eo anoloan'ny fitsaran'Andriamanitra. Fa voasoratra hoe: Rahavelona koa Aho, hoy Jehovah,

'Ny lohalika rehetra handohalika eo anatrehako; hanaiky an'Andriamanitra ny lela rehetra.' Isika rehetra dia samy hampamoahin'Andriamanitra ny tenantsika." (Romana 14:10-12).

Avy amin'ny soratra masina etsyambony dia mazava kokoa fa i Kristy no Andriamanitra, ka amin'ny rany; ie, fanonerana ny sorona, dia nividy ny fiangonana Izy ary ny olona mpankatò matoky dia napetrak'Andriamanitra ao anatiny ny Zanaka. Izy Kristy no lohan'ireo olona ireo, dia ny fiangonana, izay hiankohofan'ny olona rehetra ho fankasitrahana.

fikambanana

"Izy [Kristy] no nanome ny sasany ho apôstôly, ny sasany ho mpaminany, ny sasany ho evanjelista, ary ny sasany ho mpiandry sy mpampianatra, [ny sasany nandika an'io hoe "mpitandrina" toy ny hoe 'nasiana ny sasany] mba hanomanana ny

vahoakan'Andriamanitra ho amin'ny asa fanompoana, mba haorina ny tenan'i Kristy mandra-pahatongantsika rehetra ho tafaray ao amin'ny finoana sy amin'ny

fandrefesana ny fahafenoan'Andriamanitra. an'i Kristy." (Efesiana 4:11-13) Nivavaka izy mba hisian'ny firaisan-tsaina eo amin'ny mpino Azy: "Tsy ho an'ireto ihany no

angatahiko, fa ho an'izay mino Ahy koa noho ny teniny, mba ho iray ihanyizy rehetra, tahaka Anao Ray ato amiko, ary Izaho koa ao aminao, mba ho ao amintsika koa izy,

mba hinoan'izao tontolo izao fa Hianao no naniraka Ahy. mba ho tanteraka ho iray izy, mba ho fantatr'izao tontolo izao fa Hianao no naniraka Ahy sy efa tia azy tahaka ny

nitiavanao Ahy." (Jaona 17:20-23) Amin'ny maha-lohan'ny Fiangonany Azy, dia

nanorina ny fandaminany Izy tamin'ny lalan'ny fanomezana andraikitra sy andraikitra isan-karazany fa tsy andraikitra na andraikitra izay ilaina ho an'ny fiangonana mba

hiasa amin'ny maha-vatana iray mahatoky sy mahatoky Azy. Ry zareo dia:

- a. Apôstôly - hovavolombelona
- b. Mpaminany - milaza mialoha sy/na mpampianatra
- c. Evanjelista - hanambara ny hafany momba ny fampihavanana, ny famonjena.
- d. Mpitandrina sy mpampianatra - loholona, mpiandry ondry, mpiambina, mpiambina, mpiambina na mpiandraikitra] miambena, mampitandrina, mamporisika, mampiofana ary mpampianatra ireo eo ambany fiahiany.

Navelan'i Paolytany Kreta i Titosy mba hanendry loholona amin'ny tanàna rehetra. (Titosy 1:5).

Tsy afaka mamaritra amin'ny fomba azo antoka tanteraka raha misy loholona voatendry ao amin'ny tanàna na kongregasionatsirairay, raha misy kongregasiona mihoatra ny iray ao amin'ny tanàna

iray na tanàna iray. Fantatsika fa tany Efesosy i Paoly nandritra ny fotoana maharitra ka azo inoana fa nisy fiangonana na trano fiangonana mihoatra ny iray. Na dia nisy antokon'olona mihoatra ny

iray aza nivory tany amin'ny toerana samihafa, dia tsy nisy afaka nanombantombana raha misy loholona ao amin'ny antokon'olona kristiana tsirairaymivory ao an-tokantrano na loholona ho

an'ny tanànan'i Efesosy, na raha misy loholona avy amin'ny fivoriambe tsirairay izay maha-loholona ny tanànan'i Efesosy. Toy izany koa i Jerosalema. Tany Jerosalema anefa dia fantatsika fa nisy

Kristianina an'arivony maro. Nivory tao an-trano izy ireo, ary niara-nivory koa izy rehetra; "Ny mpino rehetra dia nivory tao amin'ny lala-mitafon'i Solomona" (Asan'ny Apostoly 5:12)

[mandra-pahatongan'ny fanenjehana nataon'ireo mpitarika ny Jiosy]. Na nisy loholona ho an'ny "fiangonana isan-tokantrano" na ho an'ny tanàna iraymanontolo, dia fitambaran'ny mpinotafaray izy ireo ary manana tanjona tokana ao amin'ny fiombonana sy ny firaisan-kina. Tsy misy filazana fa nisy loholona iray na antokon'olona iray nanana fahefana lehibe kokoa noho ny loholona na antokon'olona hafa rehetra. Jereo ny lesona thebiblewayonline.com Nyasan'ny Fiangonan'i Kristy sy ny Mpiandry Azy dia Mpanompon'i Kristy.

Hitan'i Paoly mialoha fa hiezaka hanova ny fandaminan'i Kristy ny fanirian'ny olona satria "Ary Paoly, tany Mileto, dia naniraka hankany Efesosy haka ny loholon'ny fiangonana, ary rehefa tonga izy, dia hoy izy taminy: ...

tsy nisalasala nitory taminareo ny sitrapon'Andriamanitra rehetra. Tandremo ny tenanareo sy ny ondry rehetra izay nanaovan'ny Fanahy Masina anareo ho mpitandrina. Aoka ho mpiandry ny fiangonan'Andriamanitra, izaynovidiny tamin'ny rany. Fantatro fa rehefa lasa aho, dia hisy amboadia masiaka hiditra eo aminareo ka tsy hiantra ny ondry. Ary na dia avy amin'ny isanareo aza dia hisy olona hitsangana hanodina ny fahamarinana hitaona ny mpianatra hanaraka azy. Koa mitandrema!

(Asan'ny Apostoly
20:17-18, 27-31)

Avy tany Mileto i Paoly dia nanohy ny diany nankanyJerosalema. Ary rehefa tongatany Jerosalema izy, dia noraisin'ny fiangonana sy nyApostoly ary ny loholona, izaynilazany izay rehetra nataon'Andriamanitra tamin'nyalalany. Dia nitsangana ny mpino sasany, izay isan'ny antokon'ny Fariseo, ka nanao hoe: Tsy maintsy hoforana ny jentilisa ka tsy maintsy mitandrina ny lalàn'i Mosesy. Nivory ny apostoly sy ny anti-panahy mba handinika an'io fanontaniana io. (Asan'ny Apostoly 15:4-7).

Io fampitandremana ho an'ny loholona Efesianina io dia toa tanteraka tsy ela taorian'izay,tany ho any tamin'ny taona 100 tany ho any, araka ny hita ao amin'ny asa soratr'i Clément avy any Roma, Ignace avy any Antiokia, Polycarpe avy any Smyrna sy ny hafa. Samy milaza ny "Evekan'ny tanàna sasany" izy

rehetra. Raha ny marina, dia nanizingizina ny amin'ny "fizarana ny episkôpà sy ny presbytera ary ny fahefan'ny eveka amin'ny maha mpanjaka" i Ignace. Ny fitsipiky ny loholona iray, na eveka na pasitera dia tsy hita na aiza na aiza ao amin'ny Baiboly.

Nanatsoaka hevitra i Ignatius sy Clément avy any Roma ary ny hafa fa mba hisian'ny firaisan'ny mpino dia tsy maintsymisy "fahefana ara-pampianarana (episkopa) iray". "Noho izany, tamin'ny fiandohan'ny taonjatofaharoa, dia nanomboka niova ho zavatra mitovitovy amin'ny

fitondram-panjakanasivily romana ny fitarihana fiangonana. Ny antontan-taratasy tena

tompon'andraikitra voalohanyamin'ny fanolorana izany fiovana tsy araka ny Baibolyizany dia i Ignatius, evekan'i Antiokia, na dia misy fisalasalana aza ny amin'ny maha-azo itokiana ireo

taratasiny. ... episkôpà sy ny presbytera ary ny fahefam-panjaka ao amin'nyeveka, tonga hatrany amin'ny fampitahana ny eveka amin'i Kristy mihitsy [miharihary fa tsy mitovy amin'i Ignace sy

Clément].

Ny mpiandry ny fiangonana dia tokony hiahy ireo izay eo ambany fiandraiketany; izany hoe tsy maintsymijeryziny ireo raha misy maratra, fanafihan'ny fahavalo, nania, noana na mangetaheta ary manome izayilainy. Tsy azo atao izany

avy lavitra. Tsy maintsy ho fiahiana amim-pitiavanaizay mahafantatra sy tia azy ireo mihoatra noho ny tena tahaka an'ijesosy sy ny fitiavany antsika.

Afovoany (maizina)
taona 476 - 1517

am.f.i

Ny Eglizy Romana dia naorin'ny Emperora Romana mpanompo sampy Constantin tao amin'ny Konsilin'i Nicée tamin'ny 325 am.f.i. mba hanamafisana ny fanjakany. Avy hatrany dia nahazo hery lehibe teo amin'ny

ambaratonga rehetra tao amin'ny governemanta imperial izany. Tamin'ny fianjeran'ny Fanjakana Romanina Tandrefana manodidina ny taona 476 taorian'ij.K. dia nivadika ho Eglizy Katolika Romana ny Eglizy Romana Constantin ary lasa hery ara-politika matanjaka indrindra tany Eoropa. Noho izany, efa ho 1000 taona

miaraka amin'ny rafitra feodal sy ny tsyfahampiana

Noho ny fahafahana mianatra, dia tsy afaka nanohitra ny ambaratongam-piangonanamatanjaka sy ny tompom-pahefana, ny mpitondra ary ny mpanjakampanohana azy ny vahoaka tantsaha.

Manodidina ny taona 1200 taorian'ij.K. dia nanomboka nanohitra ny tompon'andraikitra ao amin'ny Fiangonana Katolika ny Kristianina mino ny Baiboly Fandikan-tenin'ny Baiboly, fampianarana ary fanao. Nisaraka tamin'ny Fiangonan'ijesosy Kristy izy ireo Roma, izay hitan'izy ireo ho mpivadi-pinoana. Noho izany, noheverina ho loza mitatao ho an'ny tenany izy ireo. Mba hanafoanana an'io fandrahonana io dia natsangana ny fanenjehana amin'nyambaratonga samihafa ary nitohy nandritra ny taonjato maro.

Vaudois (manodidina ny 1179)

Nino ny fitsitsiana, ny fitoriana ampahibemaso ary ny fandalinana manokana ny soratra masina ny Vaudois. Ny sekta dia nipoitratamin'ny faramparan'ny taonjato faha-12 amin'ny maha-Poor Men of Lyon, [France] tarika iray nokarakarain'i Peter Waldo, mpivarotrampanankarena tao Lyon, izay nanome nyfananany tamin'ny 1177 ary nandeha nitory ny fahantrana apostolika ho lalana mankany amin'ny fahalavorariana. Nankany Roma izy ireo tamin'ny 1179, ary tany no nitahian'ny Papa Aleksandra III ny fiainany, fa nandrara ny fitoriana tsy nahazoan-dalana avy tamin'ny mpitondra fivavahana teo an-toerana. Tsy nankatò izy ireo ary nanomboka nitory araka ny fahatakarany ny soratra masina. Noheverin'ny Eglizy Katolika ho tsy araka ny tokony ho izy, ka nambara tamin'ny fomba ofisialy ho mpivadi-pinoanaizyireo, nanomboka tamin'ny fanenjehana nandritra ny taonjato maro izay saika nandrava an'ilay sekta.

Hita tao amin'ny "<https://mg.wikipedia.org/wiki/Manokana:MobileLanguages/Waldensian>"

Tamin'ny taonjato faha-11, tao anatin'ny zotom-pon'ny Eglizy Katolika hanorina ny dikan-teny

novaina momba ny fanjakan'i Kristy, dia nanomboka nampiasa fitaovana vaovao ny papa romanina - ny Crusades. Tamin'ny voalohany, ny Kroazada dia ny handresy an'ijerosalema sy ny "Tany Masina" no tanjony. Tenyamin'ny lalan'ireo mpikomy, dia sivilytsy manan-tsinyan'arivony (indrindra ny Jiosy) no voalana sy norobaina ary novonoina. Rehefa nandeha ny fotoana anefa, dia novana ny

foto-kevitry ny crusade mba handrava ny fanoherana ara-panahy tao Eoropa mihitsy. Raha lazaina amin'ny teny hafa, dia nisy tafika natsanganatamin'ny fikasana hamono nyvondrom-piarahamonina Kristiana mino ny Baiboly manontolo.

Albigenses na Cathars (manodidina ny 1200)

Nino i [Papa] Innocent III fa ratsy kokoa noho ny tsy mpino (Saracens, Moslems, ary Turks) ny mpanohitra mino ny Baiboly, satria nandrahona ny firaisan'ny ... Eoropa izy ireo. Noho izany, i

Innocent III dia nanohana ny "crusade" mba hamongorana azy ireo. Niantso an'i Louis VII hamono azy ny Papa Innocent (tenaanarana!), ary nandidy an'i Raymond VI koa izy mba hanampy azy.

Ny Albigenses na ny Cathars any amin'ny faritra atsimon'i Frantsa dia noheverina ho tena nahita fianarana ambony sy manankarena kokoa noho ny hafa tany Frantsa. Nolazain'ny papa ho mpivadi-pinoanaizy ireo satria tsy nanaraka ny didiny. Nanana sy namaky ny Baibolinyizy ireo, izay ny pretra ihany no nahazo alalana hanao izany. Tamin'ny taona 1209, ny Eglizy Katolika dia nanomboka niady tamin'ny Kristianina hafa Eoropeanina. Nantsoina hoe "mpanompon'ilay menarana antitra" izy ireo tao amin'ny hafatr'i Papa Innocent ny alahady maraina. Nampanantena fanjakana any an-danitra ho an'ireo mpamono olona i Innocent raha manainga ny sabany hanohitra ny vahoaka tsy mitam-piadiana izy ireo. Ny fandravana ny Catharisma, izay nirona nihazakazaka tao amin'ny fianakaviana, dia feno tanteraka ka ny Kroazada izao no heverin'ny mpahay tantara ho fandripahana voalohany tany Eoropa.

quintessentialpublications.com/twyman/?page_id=10

Tamin'ny Jolay 1209 am.f.i. dia nisy tafika katolika ortodoksa, izay mety ho anisan'ny kroazada Cathars nanafika. Beziers, Frantsa ary namono sivily 60.000 tsy mitam-piadiana, namono lehilahy sy vehivavy ary ankizy. Noroahina ny tanàna iraymanontolo, ary rehefa nisy nitaraina fa nisy Katolika novonoina sy ireo "heretika", ireo lohandohan'ny papaly dia nilaza tamin'izy ireo mba hanohy hamono sy tsy hanahy momba izany satria "fantatry ny Tompo ny Azy".

Tao Minerva, dia Kristianina 14 000 no novonoina tamin'ny lelafo, ary ny sofina, ny orona, ary ny molotry ny anjely.

Ny "mpivadi-pinoana" dia notapahin'ny "[Katolika] mahatoky". Fanamarihana: Araka ny Webster's II New Riverside University Dictionary, ity dia mpivadi-pinoana: "Iray izay mitazona na manohana ny adihevitra hevitra, esp. izay manohitra ampahibemaso ny dogma eken'ny Eglizy Katolika

Romana."

Ohatra avy amin'ny tantara lava sy maharikoriko momba ny habibiana katolika natao tamin'ny

fahavalony, dia ny Kristianina mino ny Baiboly, ireo. Niharatsy kokoa ny fitondran-tenan'ny mpino ny Baiboly, nandritra io dingan'ny tantaran'ny Katolika feno rà mandriaka fantatra amin'ny anarana hoe Inquisition io. Nanangana ny Biraon'ny Inquisition teto Italia ny Papa Aleksandra IV, tamin'ny 1254. I Dominic, Espaniola, no mpanorina ny fikambanan'ny moanina Dominikanina voalohany.

Nanomboka tamin'ny taona 1200 ka hatramin'ny 1500, dia mitohy tsy misy fiatoana ny andiana didy

amam-pitsipika Papaly momba ny Inquisition, izay mitombo hatranyamin'ny hamafin'ny habibiana sy ny

habibiana, ary ny politikany manontolo manoloana ny fivavahan-diso. Rafitra lalàna tsy miovaova io: ny Papa tsirairay dia manamafy sy manatsara ny fitaovan'ny teo alohany. Ny zava-drehetra dia mitodika any amin'ny tanjonairay, amin'ny famongorana tanteraka ny tsyfitovian'ny finoana rehetra... Ny Inquisition dia nanohitra ny foto-kevitra tsotra indrindra momba ny rariny sy ny fitiavana kristiana ny mpiara-belona, ary ho nolavina tamin'ny horohoro maneran-tany tao amin'ny Fiangonana fahiny. D

Ny Inquisition dia andrim-panjakana katolika tsotra sy miavaka; natsangana izy io mba handringana ny olombelona rehetra any Eoropa izay tsy mitovyamin'ny finoana sy fanao katolika romana. Niely

tany Frantsa, Milan, Genève, Aragon, ary Sardinia izy io ka hatrany Polonina (taonjato faha-14) ary avy eo tany Bohemia sy Roma (1543). Tsy nofoanana izany tany Espaina raha tsy tamin'ny 1820. E

mtc.org/inquis.html

A Peter S. Ruckman, Ph.D.; The History of the New Testament Church (Fivarotana Bokin'ny Mpino ny Baiboly; Pensacola, Florida; 1 1989)

DJH Ignaz von Dollinger; Ny Papa sy ny Konsily (London, 1869); araka ny voalaza ao

Dave Hunt, Vehivavy mitaingina ny biby

E Peter S. Ruckman, Ph.D.; op cit.

I Wycliffe dia mpitondra fivavahana anglisyizay nianatra sy nampianatra tao Oxford nandritra ny androm-piainany.

Nandritra iovanim-potoana io dia nanana ny ankamaroan'ny fananana tanyAngletera sy Eoropa ny Eglizy Romana ary

ny mpitondra fivavahana dia tsy inona fa ny tompon-tany maloto fitondran-tena sytsy manao ny marina ka niteraka olona vesatra be.

Tamin'ny 1376 Wycliffe dia nanoratra momba ny Fanjakanasivily. Tao anatin'izany no nanambarany fa

mila misy fototra ara-moraly ho an'ny fitarihana ara-pivavahana (Tokony ho lehilahy tsara fanahy ny

pretra rehetra). Ny fananana tany be dia be no fototry ny olana [mety hitovyamin'ny fahefana izany]. John of Gaunt, miasa ho mpanjaka

Richard II, izay mbola tsy ampy taona tamin'izany, dia faly nanala ny fananany ho an'ny fiangonana romanina "manadio ny fisoronana." Izany koa dia nanome fiarovana an'i Wycliffe English Royal ary nitarika ho amin'ny fanavaozana ny fiangonanatamin'ny 1378 AD.

I Wycliffe dia nanohitra ny dogma katolika, ny fahefan'ny Papa ary ny fotopampianaran'ny

Transubstantiation, famoriam-bahoaka manokana, fanosorana mafy ho an'ny vola (hosotra ny marary, g.v. 1341, 1345) sy ny fandiovana, sns. Nanizingizina izy tao amin'ny asa sorany hoe:

- a. Tsy ny Papa no lohan'ny fiangonana fa Kristy!
- b. Ny Papa dia ny Anti-Kristy!
- c. Tsy nisy afa-tsy baiko roa ihany ny mpiandraikitra tao amin'ny fiangonana: loholona sy diakona.
- d. Ny Baiboly, fa tsy nyfiangonana, no hany fahefana ho an'ny olombelona.
- e. Ny fiangonana dia tokony hanova ny tenany araka ny lamin'ny Testamenta Vaovao.

Tamin'ny 1382, 71 taona talohan'ny nianjeran'ny Fanjakana Romanina Atsinanana, dia namoaka ny Baibolyanglisy voalohanyizy. Tamin'ny 1428, efa tra amby efa pololo taona taorian'ny nahafatesany, dia niampanga azy ho mpivadi-pinoana ny Eglizy Katolika, nandavaka ny taolany, nitondra azy tany ivelan'ny tanàna ary nandoro azy ireo.

Chaucer (t. 1343 - 1400)

Geoffrey Chaucer dia mpanoratra anglisy, poeta, filozofa, birao, tandapa ary diplaomaty. Ny sakaizan'i Chaucer sady mpiaro dia i John of Gaunt 1st Duke of Lancaster, Duke of Aquitaine [angamba ny mpanjaka na ny mpitondra an'i Angletera tamin'ny andron'i Wycliffe] Na dia nanoratra asa maro aza izy, dia tsaroany indrindra izy noho ny fitantarana tsy vitany The

Canterbury Tales, fitambarana tantara notantarain'ireo mpanao fivahiniana masina foronina teny an-dalana mankany Canterbury. Indraindray antsoina hoe rain'ny literatiora anglisy, i Chaucer dia nomen'ny manam-pahaizana sasany ho mpanoratra voalohany naneho ny maha ara-javakanto ny

teny anglisy amin'ny teny anglisy, fa tsy frantsay na latina. Chaucer dia misarika mafy ny loharanony, Boccaccio humanists.

Hita tao amin'ny ["https://mg.wikipedia.org/wiki/Sary:Geoffrey_Chaucer"](https://mg.wikipedia.org/wiki/Sary:Geoffrey_Chaucer)

John Hus (1372 - 1415)

Voataonan'ny fampianaran'i John Wycliffe i Jan Hus. Nanolo-kevitra ny hanavao ny fiangonatanany

Bohemia izy, toy ny nataon'i Wycliffe tany Angletera. Ny sasany tamin'ireo mpanaraka azy dia fantatra amin'ny anarana hoe Hussites, [izay natosiky ny olana ara-tsosialy sy ny fahatsiarovan-tena ho an'ny

firenena Czech ([wikipedia.org/wiki/Hussite](https://mg.wikipedia.org/wiki/Hussite))] fa ireo mpanaraka mahery vaika kosa dia nantsoina hoe

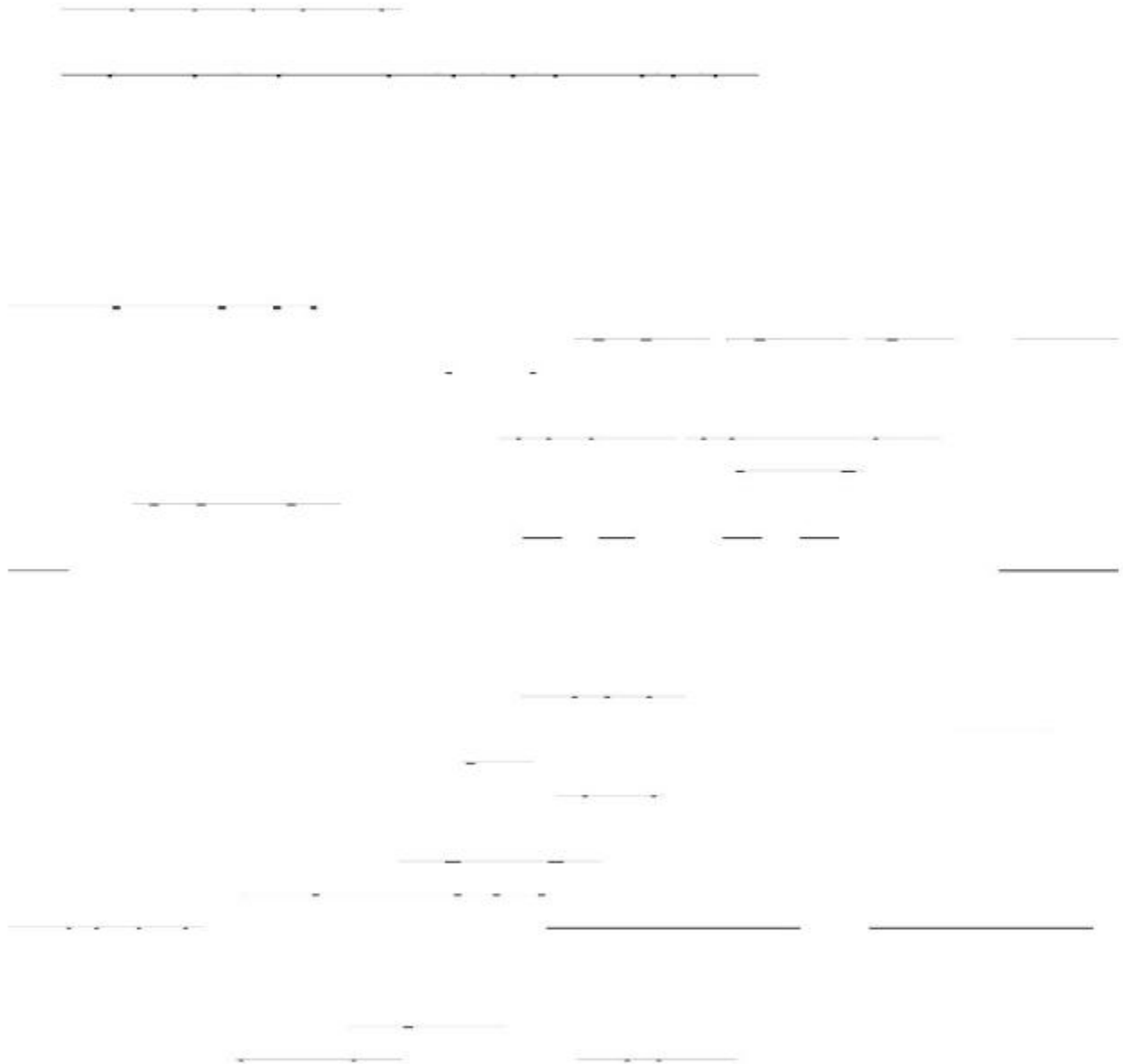
Taborite. Nolavin'ny Taborita ny fampianarana rehetra tsy miorina amin'ny Baiboly. Tamin'ny 1450 tany ho any, ny sasany tamin'ireo Taborita dia nanangana antokon'olona fantatra amin'ny anarana hoe

Rahalahy Bohemian. Ny fiangonana Moravian dia iray amin'ireo vondrom-piarahamonina karismatika protestanta voalohany. Ny Eglizy Katolika Romana dia nihevitra ny fampianaran'i Hus ho fivavahan-diso. Noroahina ho anisan'ny fiangonana izy tamin'ny 1411, nomelohin'ny Konsilin'i Constance, ary nodorana teo amin'ny tsato-kazo tamin'ny 1415 teo amin'ny faha-43 taonany.

Mpandray anjara lehibe tamin'ny Protestanta i Hus, izay nanana heriny lehibe teo amin'ny fanjakan'i Eoropa sy tamin'i Martin Luther ny fampianarany. NyAdin'i Hussite dia niteraka ny Basel Compacts izay namela ny fiangonana nohavaozina tao amin'ny Fanjakan'i Bohemia - efa ho zato taona talohan'ny nitrangan'izany fandrosoana izany tamin'ny Fanavaozana Loterana.

en.wikipedia.org/wiki/Jan_Hus

Nisyhany koa ny fanao katolika hafa toy ny:

a. Simony - Ny biraon'ny Fiangonana dia namidy tamin'ny mpividyambony indrindra mamela ny tsy mety indrindra olona ho lasa eveka sy abbot [lohan'ny monasitera manana fahefana kely noho ny a eveka].

Tantara Moyen Âge sy Modern,

Myers, p.115-116

b. Indulgences - ny fividianana ny famelan-keloka, na ankehitriny na aorian'ny fahafatesana. Ny fivarotana Indulgences nataon'i John Tetzel no fotoana nisaraka tamin'i Martin Luther tamin'i Roma - 1517. Araka ny fampianaran'ny Romanina, ny afo fandiovana dia mitovy amin'nyafobe,saingy tsy maharitra ela izany, fa tsy maintsy mandalo ao avokoa ny rehetra. Nilaza ny papa fa manana fahefana sy fahefana hampihena na hanamaivana ireny fijalianaireny. Nanomboka tamin'ny Papa Pascal I (817-824) sy Joany VIII (872-882) izany ary lasa nahazo tombony be. Lasa fomba 'nivarotany ny tombontsoa ho an'ny ota' izany.

ny Halley

Malagasy

Boky torolalana,

p.787

therestorationmovement.com/lessons/chlesson03.htm

Petera avy any Chelčický (t. 1374 - 1460)

Petr Chelčický dia mpitarika kristiana sy politika ary mpanoratrany Bohemia. Nisy heriny teo amin'ny fisainany i Thomas avy any Štítný, i John Wycliffe, i Jan Hus, ary ny lovantsofina Vaudois.

Notsikerainy ny fampiasana heryamin'ny resaka finoana. Nampianatraizy fa ny Kristianina dia tokony hiezaka hanao ny marina amin'nysitra pony, tsy tokony hanery ny hafa ho tsara, ary ny fahatsarana dia tokony ho an-tsitra po. Nino izy fa tsy maintsy tia an'Andriamanitra sy ny mpiara-belona ny Kristianina, ary izany no fomba hampiova finoana ny olona fa tsy an-tery.

Nohamafisiny fa ny karazana fanerena rehetra dia ratsy, ary tsy tokony handray anjara amin'nyady amin'ny fahefana ara-politika ny Kristianina.

Anisan'ny fampianaran'i Chelčický ny hevitra noraisin'ny Moraviana, Anabatista, Quakers, ary Quaker tatỳ aoriana.

Batista. Izy no mpanoratra pasifista voalohany tamin'ny Renaissance, talohan'i Erasmus sy Menno Simons efa ho 100 taona.

Hita tao amin'ny "<https://mg.wikipedia.org/wiki/Manokana:MobileLanguages/Anabaptist>"

Erasmus (1466 - 1536)

Erasmus dia "manam-pahaizanaholandey [humanista] ary mpianatra tena nahay.

ny fianarana momba ny Rain'ny Fiangonanaizay nahatonga ny tantaran'ny fialàn'ny Fiangonatanany am-boalohany

Lamina Testamenta Vaovao. Namoaka ny Testamenta Vaovao grika voalohany natao pirinty koa izy ary namoaka ny

ny tsyfahatomombanan'ny Vulgate latinina izay nampiasaina ho soratra ao amin'ny Soratra Masina ao amin'ny Katolika fiangonana hatramin'ny andron'ijérôme. Na dia nampiasa fanesoana be aza i Erasmus tamin'ny fanakianana nataony ny fiangonana katolika dia tsy natombony tamin'ny fandaharan'asa fanavaozana mahery vaika. Nanao izy,

mamatsy anefa ny ankamaroan'ny fitaovana nampiasain'ny lehilahy hafa. Voalaza fa i Erasme no

nametraka ny atody foy i Lotera.”

Ny mandrakizay

Fanjakana, FW Mattox, p 229

Machiavelli (1469 – 1527)

“Ny maha-olombelona amin'ny ankapobeny dia sangan'asan'i Machiavelli mitondra ny lohateny hoe The Prince. Ao amin'ity bokyity dia nilaza izy hoe:

- a. Ny printsymahomby dia tsy maintsy manilika ny fiheverana rehetra momba ny fivavahana sy ny etika.
- b. Rariny raha miseho ho mpivavakaizy sady mampiasa hosoka.
- c. Mety ho masiaka izy rehefa ilaina izany.
- d. Hisy fenitry ny fitondran-tena roa - ny iray ho an'ny andriana ary ny iray ho an'ny firenena.

- e. Tsy maintsy tsy matoky ny vahoaka ny andriana satria tsy mankasitraka, tsy mifanaraka, mamitaka ary tia vola.
- f. Araka izany, ny andriana dia tsy tokony hihevitra ny tenany ho voafatotra amin'ny fampanantenana rehetra nataony amin'ny vahoaka.
- g. Nohamafisiny fa ny fanjakana no ambony indrindra eo amin'ny fitondrana ka tsy maintsy amboarina sy hatanjaka.

Nametraka ny foto-kevitra ny totalitarianisme izy tamin'izany. ... Nanoratra ny disertation ho azy i Mussolini doctorat momba ny 'Hevitra Miaramila an'i Machiavelli'." ny
 Fanjakana Mandrakizay, FW Mattox, p. 236

Humanisme sy/na Humanista

Ny fototry ny humanists dia taonjato maro talohan'ny Renaissance.

humanisme grika

Nanomana ny lalana ho an'ny eritreritra grika momba ny maha-olombelona i Thales avy any Mileto sy Xenophanes avy any Colophon (izay mino andriamanitra maro) tamin'ny taonjato fahenina TK. Thales dia nomena ny famoronana ny teny hoe "Fantaro ny tenanao". Xenophanes dia nandà tsy hanaiky ireo andriamanitra tamin'ny androny ary natokana ho an'ny fitsipiky ny firaisankina eo amin'izao rehetra izao. ... Ireo Grika Ioniana ireo no mpandinika voalohany nahatsikaritra fa ny zavaboary dia azo ianarana misaraka amin'izay lazaina fa tontolo mihoatra ny natiora. ... Tamin'ny taonjato fahatelo al.f.i., dia nanjary nalaza i Epicurus tamin'ny fiteninyfohy momba ny olan'ny faharatsiana, ny tsy fahampian'ny finoana ny fiainana any ankoatra, ary ny fomba nifantohan'ny olombelona mba hahazoana ny eudaimonia (tenygrika midika hoe fahasambarana).

Humanisme Aziatika fahiny

Ny filozofia mifototra amin'ny olombelona izay nandà ny supernatural sy ny fihetsika misalasala momba ny supernatural dia hita ao amin'ny:

a.) 1000 TK tao amin'ny rafitra Lokayata momba ny filozofia Indiana (fisalasalana filozofika sy tsy firaharahana ara-pivavahana)

b.) Taonjato faha-6 T.K. tao amin'ny Taoisma (rafitra fitondran-tena ho an'ny Confucianista)

d.) Tanyamin'ny taonjato faha-6 T.K., Bouddha Gautama, satria tsy misy fanahy na zavatra ananany

ny fanahy dia tena misy ary tena misy tokoa, ny fiheverana fa ny fanahy dia hovelona mandrakizay, maharitra, tsy miova, eny, mitoetra mandrakizay: tsyfampianarana adala tanteraka ve izany?[18]

Dante (t.1265 – 1321)

Dante Alighieri dia poeta italiana tamin'ny Moyen Âge. Nanoratra ny Divine Comedy izy, izay

nantsoin'ny mpanoratra hoe Commedia tany am-boalohany ary avy eo dia nomena anarana hoe Divina avy amin'i Boccaccio, [mpanaofanaon'ny Renaissance (1313-1375)] dia heverina ho ny asa literatiora lehibe indrindra noforonina tamin'ny fiteny italiana ary sangan'asan'ny literatiora

manerantany. [Mazàna ny asa soratra dia nosoratana tamin'ny teny latina klasika fa tsy tamin'ny teny italiana.]

Ny Divine Comedy dia milazalaza ny dian'i Dante namakivaky ny Helo (Inferno), ny afo fandiovana (Purgatorio) ary ny Paradiso (Paradiso), izay notarihin'i Virgil poeta romanina voalohany, ary avy eo i Beatrice. Ny teny hoe "comédie", amin'ny heviny klasika, dia manondro ireo asa izay maneho ny finoana izao rehetra izaovoalamina, izay ny zava-mitranga dia tsy mirona amin'ny fiafarana mahafaly na "mampihomehy" fotsiny, fa fiafarana

voataonan'nysitraon'Andriamanitraizaymandidy ny zava-drehetra ho amin'ny tsara faratampony, izany hoe

ny fivahiniana masina avy any amin'ny helo mankanyamin'ny Paradisa dia manomboka amin'ny fisafotofotoana ara-moralin'ny mpivahiny momba an'Andriamanitra.

([wikipedia.org/wiki/Dante_Alighieri](https://fr.wikipedia.org/wiki/Dante_Alighieri)) [Miharihary fa io no ninoan'ny fampianarana katolika tamin'izany andro izany.]

Renaissance Humanism,

Manodidina ny 1806 ny Humanismus dia nampiasaina hamaritana ny fandaharam-pianarana klasika natolotry ny Alemanina sekoly. Ny Humanism Renaissance izay niroborobo tany Italia dia nanandrana namelona indray ny grika klasika sy fianarana latinina. Tamin'ny faramparan'ny taonjato faha-18 sy ny fiandohan'ny taonjato faha-19 dia maro ny fototry ny fotodrafitrasa. Niforona ny fiaraha-monina "filantropique" sy fanaovan-tsoa. Izy ireo dia natokana ho amin'ny fanatsarana ny olombelona ary ny hasin'olombelona mifototra amin'ny sain'olombelona irery tsy miankina amin'ny andrim-pivavahana nentim-paharazana.

Tamin'ny taonjato faha-19, ny Eglizy Katolika dia noheverina ho fahefana ara-politika nanan-kery lehibe.

Hita tao amin'ny "https://mg.wikipedia.org/wiki/Manokana:MobileLanguages/Roman_Catholicism_in_Germany"

Mandritra izany fotoana izany, ny "humanisme" dia filozofia mifantoka amin'ny olombelona (mifanohitra amin'izany Nampiasainatany Alemaina ireo antsoina hoe Left Hegelians, Arnold

Ruge sy Karl Marx, izay nanakiana ny fandraisan'anjaran'ny fiangonana akaiky ny governemanta Alemana-Prussia.

Ny maha-olombelona Renaissance dia hetsika ara-tsaina tany Eorôpatamin'ny Moyen Âge sy ny vanim-potoana maoderina voalohany mba hialana amin'ny vanim-potoanan'ny haizina amin'ny alàlan'ny fandalinana amim-pitandremana sy fanahafana ireo mpanoratra klasika lehibe. Ho an'i

Petrarch sy Boccaccio, ny tompo lehibe indrindra dia i Cicero. Ny tanjon'izy ireo dia ny hitaona ny hafa hanana fiainana tsara. Hoy i Petrarch: 'Aleo maniry ny tsara toy izay mahalala ny marina.' Noho izany, ny retorika dia nitarika sy nandray ny filozofia.

Ny fanofanana fototry ny maha-olombelona dia ny miteny tsara sy manoratra (matetika, amin'ny endrika taratasy). Tany am-boalohany dia filozofia fa tsy anti-Kristianina na anti-kleritika mihitsy aza. Saingy noheverina ho fankahalana ny Fiangonanaizany, na ny lamina ara-tsosialy mpandala ny nentin-drazana amin'ny ankapobeny. Notsikerain'ny umanisti izay heverin'izy ireo ho latinina barbarian'ny oniversite.

Tsy ela dia nahafahan'izy ireo nanavaka ny fahasamihafan'ny tantara teo amin'ny fomba fanoratra tamin'ny vanim-potoana samihafa ny fandalinan'ny humanista akaiky ny lahatsoratra literatiora latina. Nampiharain'izy ireo tamin'ny fiteny latinina izay heverin'izy ireo ho fihenana ny teny latinina ny foto-kevitra ny ad fontes (miverina any amin'ny loharanon-kevitra) nanerana ny sehatry ny fianarana, ka nitady sora-tanana momba ny literatiora patristika [fanoratra momba ny "rain'ny fiangonana] sy ny mpanoratra mpanompo sampy. Latina Andrefana.

Taorian'ny taona 1517, rehefa navoakan'ny fanontam-pirinty vaovao ireo lahatsoratra ireo, dia i Erasmus humanista holandey, izay nianatra teny grika tao amin'ny trano fanontam-pirinty

Venetian'i Aldus Manutius, dia nanomboka filôlôjika [mandinika ny endriny sy ny dikany amin'ny fomba fiteny, nampifangaro ny linguistika sy ny fianarana literatiora] ny Filazantsara, ary

nampitaha ny fandikan-teny latinina tamin'ny fandikana marina ny Filazantsara. ity farany.

Nanomboka namoaka fandikan-teny vaovao i Erasmus, niaraka tamin'ijacques Lefèvre d'Étaples, mpandinika ny maha-olombelona frantsay, ka nametraka ny fototra ho an'ny Fanavaozana

Protestanta. Nanomboka tamin'izay, ny maha-olombelona Renaissance, indrindra fa tany Alemaina Avaratra, dia nanjaryniahiahy momba ny fivavahana, raha ny maha-olombelona italiana sy frantsay

nifantoka bebe kokoa tamin'ny vatsim-pianarana sy ny filôlôjia natao ho an'ny mpihainotery

manampahaizanamanokana, mandalina amim-pitandremana ireo lohahevitra mety hanafintohina ny mpitondratsy mivadika na heverina an'ny manompana mba fihioa.

Ny vokatry ny hetsika Renaissance humanist

Ny fitsipiky ny doka fontes (miverinaamin'ny loharano) dia nanana fampiharana maro ihany koa. Matetika ny humanists no nanohitra ny filozofa ny hetsika teo aloha ny Scholasticism, ny

"mpianatra" ny oniversite any Italia, Paris, Oxford sy ny hafa. Ny fomba fiasan'ny scholastics dia nivoatra noho ny fifandraisany tamin'ny siansa sy ny filozofian'ny Grika fahiny sy ny Arabo tamin'ny Moyen Âgetamin'ny fikasana hampifanaraka ny hevitr'i Aristote amin'ny Katolika. Saingy tsy nirotsaka tamin'ny literatiora, ara-tantara ary lahatsoratra ara-kolontsaina hafa taloha izy ireo.

Hita tao amin'ny ["https://mg.wikipedia.org/wiki/Manokana:MobileLanguages/Renaissance_humanism"](https://mg.wikipedia.org/wiki/Manokana:MobileLanguages/Renaissance_humanism).

Ny fahitana indray ny sora-tanana tranainy dia nitondra fahalalana lalina sy marina kokoa momba ny sekolin'ny filôzôfia fahiny toy ny Epikoreanisma sy ny Neoplatonisma, izay ny fahendren'ny mpanompo sampy ny maha-olombelona, tahaka ireo razamben'ny Eglizy fahiny, dia nirona, fara faharatsiny, tamin'ny voalohany, mba hoheverina ho avy amin'ny fanambaran'Andriamanitra ka azo ampifanarahana amin'ny fiainana feno hatsaran-toetra kristiana.

(en.wikipedia.org/wiki/Humanisme) Tamin'ny alàlan'ny fifantohana indray tamin'ireo lahatsoratra ara-literatiora, ara-tantara, ara-pitenenana, ary teolojia ireo, ny maha-olombelona Renaissance dia

nanova tanteraka ny kolontsaina sy ara-tsaina tany Eoropa. Ao amin'ny filôzôfia, ny humanists Renaissance dia nifantoka bebe kokoa tamin'ny fifanakalozan-dresaka nataon'i Platon fa tsy tamin'ny lahatsoratra Aristoteliana.

Hita tao amin'ny ["https://mg.wikipedia.org/wiki/Manokana:MobileLanguages/Renaissance-humanism"](https://mg.wikipedia.org/wiki/Manokana:MobileLanguages/Renaissance-humanism).

Ny fahalalana tsara kokoa ny asa soratra ara-teknika grika sy romana dia nisy fiantraikany teo amin'ny fivoaran'ny siansa eoropeaninaizaynijoroan'ny Platonisma (ny teoriana'ny endrika sy ny antitypes) nanohitra ny fifantohana amin'ny Aristoteliana (ny fandalinana na ny teoria momba ny famolavolana sy ny tanjona) momba ny toetra hita maso eo amin'ny tontolo fizika.[33] Fa ny

olombelona Renaissance izay nihevitra ny tenany ho namerina ny voninahitra sy ny fahalianan'ny siansa tamin'ny fahagola, dia tsy nanana. Na izany aza, tamin'ny tapaky ny taonjato faha-16, na dia ny oniversite aza, na dia mbola anjakan'ny Scholasticism (famahana ny tsy fitovian-kevitra amin'ny alàlan'ny fifanakalozan-kevitra ara-drariny), dia nanomboka nitaky ny hamakiana an'i Aristote

amin'ny lahatsoratra marina novaina araka ny fitsipiky ny filôlôjia Renaissance, ka nametraka ny sehatra ho an'i Galilée amin'ny fahazarana lany andro amin'ny Scholasticism.

Taonjatofahasivy ambin'ny folo syfaharoapolo

Ny andian-teny hoe "fivavahana ho an'ny maha-olombelona" indraindray dia nomena an'i Thomas Paine, Rain'ny Mpanorina Amerikana, na dia mbola tsy voaporofotamin'ny asa sorany mbolavelona aza. Thomas Paine dia niantso ny tenany ho theophilanthropist, teny iray nampifangaro ny teny grika ho an'ny

"Andriamanitra", "fitiavana", ary "olona", ary manondro fa na dia nino ny fisian'ny faharanitan-tsaina mamorona eo amin'izao rehetra izao aza izy, dia nolaviny tanteraka ny filazana nataon'ny sy ny fampianarana ara-pivavahana rehetra misy, indrindra fa ny fihatsarambelatsihy mahagaga, transcendental ary famonjena. Nampiasa ny bokin'i Paine, The Age of Reason (1793) ny Fikambanana Parisian of Theophilanthropy, mba haneso ny soratra masina miaraka amin'ny fanesoana an'i Voltaire "mba hampiharihary ny hadalana amin'ny teôlôjia iray miorina amin'ny fitambarana anganotsy mifanaraka amin'ny lovantsofina Levantine". Tamin'ny taonjato faha-19 dia nanoratra i Ludwig Feuerbach ao amin'ny Hegelianina ("Ny olona dia andriamanitra amin'ny olona" na "andriamanitra dia tsy misy [ankoastry ny] olombelona amin'ny tenany").

Ireo nanao sonia tany am-boalohany tamin'ny Manifesto Humanist I tamin'ny 1933, dia nanambara ny tenany ho mpivavaka amin'ny maha-olona. Noho ny tsyfahombiazan'ny fivavahana nentin-drazana nanome izay ilain'izy ireo tamin'ny androny, ireo nanao sonia tamin'ny 1933 dia nanambara fa tena ilaina ny hanorina fivavahana iray izay herymahery vaika mba hanomezana izayilain'ny andro. Nanomboka teo dia nisy Manifesto fanampiny roa nosoratana hisolo ny voalohany.

Ao amin'ny Sasin-tenin'ny Manifesto Humanist II, ny mpanoratra Paul Kurtz sy Edwin H. Wilson (1973) dia manamafy fa ilaina ny finoana sy fahalalana mba hananana fahitana feno fanantenana momba ny ho avy. Manifesto II dia manondro fizarana iray momba ny Fivavahana ary milaza fa ny fivavahana nentim-paharazana dia manimba ny maha-olombelona. Ny Manifesto II dia manaiky ireto vondrona manaraka ireto ho anisan'ny filôzôfia ara-boajanahary: ny maha-olombelona siantifika, etika, demokratika, ara-pinoana ary Marxista.

Tamin'ny 1941, dia natsangana ny Fikambanana Amerikanina Humanist. Taorian'ny Ady Lehibe II, telo Ny Humanista malaza no lasa talen'ny sampana lehibe indrindra ao amin'ny Firenena Mikambana: Julian Huxley avy amin'ny UNESCO, Brock Chisholm avy amin'ny Fikambanana Iraisam-pirenena Momba ny Fahasalamana, ary John Boyd-Orr avy amin'ny Fikambanana Momba ny Sakafo sy ny Fambolena.[49]

Tao amin'ny 2004, American Humanist Association, miaraka amin'ireovondrona hafa misolo tena ny agnostika, ny tsy mino an'Andriamanitra ary ny freethinkers hafa, dia nanatevin-daharana ny fananganana ny Fiaraha-mientana Laika ho an'i Amerika izay misolovava any Washington, DC amin'ny fisarahan'ny fiangonana sy ny fanjakana ary ny firenena ho amin'ny fanekena bebe kokoa ny Amerikanina tsy mino an'Andriamanitra. Ny Tale Mpanatanteraka ny Coalition Laika ho an'i Amerika dia i Sean Faircloth, mpanao lalàna efa ela avy any Maine.

Ireo Humanista maoderina, toa an'i Corliss Lamont na Carl Sagan, dia mihevitra fa ny olombelona dia tsy maintsy mitady ny fahamarinana amin'ny alalan'ny saina sy ny porofo tsara indrindra azo jerena ary manohana ny fisalasalana ara-tsiansa sy ny fomba siantifika. Voalazan'izy ireo anefa fa tsy maintsy mifototra amin'ny tombontsoan'ny tsirairay sy ny tombontsoan'ny besinimaro ny fanapahan-kevitra momba ny tsara sy ny ratsy. [izany hoe, tsy misy soatoavina tanteraka.] Amin'ny maha-fizotry ny etika azy, ny Humanisme dia tsy mandinika ireo olana metafizika toy ny fisiana na tsyfisian'ny zavamananaina tsy mety maty. Ny maha-olombelona dia mifandray amin'ny maha-olombelona.[9] Ka tsy misy ny absolute.

Tamin'ny 1925, dia nampitandrina toy izao i Alfred North Whitehead, mpahay matematika sady filozofa anglisy: "Tonga izao ny faminanian'i Francis Bacon, ary ny lehilahy, izaynanonofy ny tenany ho ambany kely noho ny anjely, dia nanaiky ho tonga mpanompo sy minisitry ny zavaboary.

Hita tao amin'ny "<https://mg.wikipedia.org/wiki/Manokana:MobileLanguages/Humanisme>"

Nampitandrina ny apostoly ny amin'ny fotoana hialan'ny olona amin'ny fampianaranatsy misy kilema ka hanaraka ny faniriany. Niharihary fa efa nitrangaizany tamin'nyalalan'ny taratasin'ijaona ho an'ny fiangonana any Azia voarakitra n Apokalypsy.

Tamin'ny taona nanaraka ny vanim-potoan'ny apostoly (taorian'ny taona 100 am.f.i.) dia nanomboka nanaraka ny heviny manokana ny asa soratr'ireo "rain'ny fiangonana". Nandritra ny taona maro dia nanjary ratsy na simba ny fampianarany sy ny fanaony,hany ka

nolavin'ireo manam-pahaizana momba ny Baiboly katolika ny ankamaroan'ireo fanao syfampianaranaireo, ka mety hampidi-doza ny ainy sy ny fivelomana. Ny sasany dia tsy te hanova afa-tsy ny sasany amin'ireo fanao ratsy indrindra fa tsy hiverina tanteraka ao

amin'ny Baiboly ny fampianarana sy fanao rehetra.

Nandritra ny taonjato maro ireo mpianatra ny Baiboly dia niaiky fa ilaina ny miverina ao amin'ny Baiboly mba hahazoana fitarihana eo amin'ny fiainana izay ankasitrahana'Andriamanitra sy amin'ny fanompoam-pivavahana aminy isan'andro. Nanohitra ny fampianarana sy ny fanaon'ny Eglizy Katolika izay tsy hita ao amin'ny soratra masina i Wycliffe. Naniry hanome Baibolyamin'ny fitenin-drazany koa izy, mba hahafahan'ny sarambabem-bahoaka hahazo fahalalana tsara kokoa ny tenin'Andriamanitra fa tsy hiantehitra amin'ny hevitra ny hafa. Namoy ny ainyzany.

Tao anatin'ny taona vitsivitsy, dia nisympianatra Baibolyiray hafa Jan Hus niteraka mpanarakaizay nanda ny fampianarana rehetra tsy miorina amin'ny Baiboly. Taona vitsy monjaizy no tafavoaka velona rehefa noheverin'ny Eglizy Katolika ho mpivadi-pinoana, noroahina, nomelohin'ny Konsilin'i Constance ary nodorana teo amin'ny tsato-kazo tamin'ny 1415.

Nenjahina ireo lehilahy ireo sy ny hafa satria sahy nametraka ny finoany tamin'ny Baiboly fa tsy ny fampianarana sy ny fanaon'ny olona. Tsy zava-baovao anefa ny fanenjahana fa nanomboka tamin'ny Jiosy, nitombo ny Romanina

Emperora ary notohizan'ny Eglizy Katolika Romana, izay namono olona an'arivony noho ny fananana na ny famakiana fotsiny Tenin'Andriamanitra. Tsy hitsahatra ny fanenjahana. Misy amin'izao fotoana izao amin'ny endriny isan-karazany - fanesoana, fahavoazana ara-batana, fanimbana fananana ary fahafatesana mihitsy aza.

Tao anatin'ny dimampolo taona latsaka taorian'ny nahafatesan'i Hus, dia nataon'ny gazety Guttenberg ho mora azo ny Baiboly. Rehefa nanjarynisy ny Baiboly, dia nitombo ny olona nanomboka nanontany ny fampianarana sy ny fanao ary ny fandikana nanjakatamin'izany fotoana izany. Nirefodrefotra nandritra ny dimampolo taona indray ny aifon'ny antso ho amin'ny fanavaozana sy ny fiverenana amin'ny Baiboly. Nandrehitra ny afo anefa i Martin Luther tamin'ny 1517,

rehefa nandefa ny tesisy 95 teo am-baravarana tao amin'ny Fiangonan'ny Olomasina Rehetra any Wittenberg. Tsy ela dia nanaraka an'i Lotera i Zwingli sy ny hafa tamin'ny fanamelohana ny fampianarana sy ny fanao ary ny fandikana tsy ara-pianarana ankehitriny. Nitaky fanavaozana izy ireo. Tsy nisy anefa ny fanavaozana ary maro tamin'ireo nanohitra ny ambaratongam-pitondran'ny Eglizy Katolika no namoy ny ainy.

Tsy ela dia nisy hafa nanatsoaka hevitra fa raha tsy azo havaozina ny fiangonany [Katolika], dia fotoana tokony hialana amin'izany. Izany dia niteraka lamina ara-pivavahana vaovao maromaro naorina niorina tamin'ny

fampianarana sy ny fanaon'ireo lehilahy toa an'i Martin Luther, John Calvin ary John Wesley mba hilazana ny telo amin'ireo malaza indrindra. Ny mpanaraka azy dia namolavola fitsipika iray avy amin'ny fahatakarany, namolavola izany an-tsoratra ary nitaky ny mpanara-dia azy rehetra mba hanaraka sy hanaraka ny finoany.

Nifantoka tamin'ny fanovana an'io fandaminana io ireo nanandrana nanavao ny Eglizy Katolika. Ny hafa nifantoka tamin'ny ny fampianaran'ireo niezaka nanavao ny Eglizy Katolika. Tsy nisy nahatsikaritra fa ny lehilahy no olana

izay nila nanontany hoe "Inona no tsy maintsy ataoko mba hiverenako amin'Andriamanitra?" Io fanontaniana io ihany no fanontaniana niatrika ny

NyZanak'Isiraely isaky ny nivadika ny fanekenany tamin'Andriamanitra sy nanaraka ny fanaon'ireo manodidina azy.

Nilà niverina tamin'Andriamanitra ny olombelona, nanala ny fanaovahiny rehetra ary niverina tamin'ny fampianaran'Andriamanitratamin'nyalalan'ny Baibolyihany. Efa nanorina ny Fiangonany Andriamanitra ary napetrany tao avokoa izay nametraka ny finoany sy ny fahatokiany ary ny fankatoavany

Jesosy, ilay Kristy, Zanany malala.

Fampianarana sasany mampiady hevitra an'ireo Rain'ny "Fiangonana".

1. Ny firaisan-kina eo amin'ny mpino dia tsy azo atao afa-tsy avy amin'ny fahefana ara-pampianaranairayihany - filankevitry ny episkopaly - rafitra papaly.
2. Ny "Fiangonana" miasa amin'nyalalan'ny Evekan'i Roma dia manana fahefana amin'ny Kristianina rehetra - ambaratongam-piangonana Miorina Mafy
3. Tsy misy tokony hatao raha tsy misy ny fankatoavan'ny Eveka.
4. Fankalazana andro manokana toy ny Paska.
5. Ny fisoronana ho kilasympanelanelana manokana amin'nyanaran'ny Eveka - manolo an'i Kristy.

6. Fampandrosoana ny Sakramenta – ny sasany amin'ireo fampianaran'i Kristy dia manan-danja kokoa noho ny hafa.
7. Namorona episkopa tokana izay nanendrena ny Eveka nanomboka tamin'ny rojo tsy tapaka nanomboka tamin'ny apostoly ka hatramin'izao Eveka, Papa, izaynandray ny anaram-boninahitra nomena ny Emperora, Pontificus Maximus.
8. Fiovana eo amin'ny fomba fanao sy ny fomba batisa:
 - a. Ankizy natao batisa niaraka tamin'ny ray aman-dreny nibaboka ho azy ireo
 - b. Fanoloana ny fandatsahana ny fandrobohana
 - c. Mitaky teny voafaritra tsara amin'ny batisa mba hahomby.
9. Niantso ny filan-kevitra ny Episkopa hanorina fotopampianaranairay azo ekena.
10. Nampitambatra ny fomban-drazana filozofika grika sy ny fampianarana kristiana

11. Fanahin'Andriamanitra voafandrika ao amin'ny tontolo ara-nofa noforonin'Andriamanitra tsy lavorary ny olombelona.
12. Mandray fahalalana mivantana ankoatry ny Filazantsara. [Montanisma]
13. Ny fanahy dia mandalo dingana misesyalohan'ny hahatongavana ho nofo amin'ny maha-olombelona sy aorian'ny fahafatesana amin'Andriamanitra.
14. Nametraka fitsipika hamaritana ny foto-pampianarana ara-Baiboly:
Izay tsy navela tao amin'ny soratra masina dia voarara

Mifampitaha amin'ny

Izay tsy voararan'ny soratra masina dia avela
15. Niorina ny Fitsipikan'ny Finoana izay nampitainatamin'ny Eglizy Katolika sy ny soratra masina ny fampianarana manan-kery mitondra lanjamitovy.
16. Nampifanaraka ny finoan'i Augustin tamin'ny teolojy i Calvin
 - a. Ny fiandrianan'Andriamanitra
 - b. Fahasimban'ny olombelona tanteraka
 - c. Fifidianana tsy misy fepetra
 - d. Fanavotana voafetra
 - e. Fahasoavana tsy azo toherina
 - f. Ny faharetan'ny olo-masina

Fampianarana sy fanao noheverin'ny manam-pahaizana katolika

1. Wycliffe

- a. Eglizy no nanana ny ankamaroan'ny trano tany Angletera
- b. Ny mpitondra fivavahana dia tompon-tany ratsy fitondran-tena
- c. Ny fandraisan'ny Papa fahefana. Tsy ny Papa no lohan'ny Fiangonana fa Kristy.
- d. Fanampin'ny baikon'ny mpitarika maro ho loholona sy diakona ao amin'ny fiangonan'ny Baiboly hany
- e. Fotopampianarana momba ny transubstantiation
- f. Maso manokana
- g. Extreme unction
- h. afofandiovana
- i. Famarotana biraom-piangonana
- j. Ny mompera ihany no afaka nanana sy namaky Baiboly
- k. Tsy afaka nanana na namaky Baiboly ny olon-tsotra

2. Lotera

- a. Famarotana indolansy [famarotana ny zo hanota na handoa ny tombontsoan'ny ota]
- b. afofandiovana
- c. Fotopampianarana momba ny transubstantiation
- d. Fivavahana amin'ny olo-masina
- e. sakramentan'ny
- f. Tsy ny Papa na ny Fiangonana no fahefana farany ho an'ny Kristianina

3. Zwingli

- a. Fandraisan'ny Fiangonana anjara amin'ny fitondrana
- b. Fifadian-kanina mandritra ny karemy

- c. Fampiasana sary (kisary) ao anatin'ny fotoam-pivavahana
- d. Kolikoly ao anatin'ny rafitra ambaratongam-piangonana
- e. Fandrarana ny fanambadiana eo amin'ny mpitondra fivavahana

Fampianarana syfanaon'ny Mpanavao fivavahana sasany

1. Wycliffe

- 1. Kristy no lohan'ny Fiangonana
- 2. Ny Mpitrika ny Fiangonana dia tokony ho lehilahy ara-moraly - fa tsy toerana fividianana
- 3. Ny Baiboly dia fahefana tokana ho an'ny olombelona fa tsy ny Fiangonana Katolika
- 4. Didy roa ihany ny mpitondrafiangonana - loholona sy diakona

2. Lotera

1. Ny Baibolyireryihany no fahefana farany ho an'ny Kristianina

Institut Fahalalana Momba ny Baiboly Iraisam-pirenena

Randolph Dunn, Filoha - Roberto Santiago, Dean

thebiblewayonline.com

Course 1 - Ny hafatr'Andriamanitra

Ahoana no nahatongavan'ny zava-drehetra teto?

Ilay Lehilahy Izay Andriamanitra
Kristy - Angano

Misterin'Andriamanitra Momba
An'Andriamanitra

Avy amin'ny fiainana ka hatramin'ny fahafatesana - Lehilahy Maty

Hafatry ny Filazantsara
momba ny Fanavotana
nomanina

Taranja 2 - Fankatoavana an'i Kristy

Fotoana Talohan'i Kristy
Teto an-tany Fotoana

Taorian'ny Fiafaran'i
Kristy teto an-tany

Fotoana hanapahana
hevitra

Avy amin'ny fahafatesana amin'ny hazo fijaliana ho amin'ny fiainana

Angano momba ny

famelan-keloka Batemy ao
amin'i Kristy

Course 3 - Fiainana vaovao ao amin'i Kristy
Fanjakanatsy nataon-tanana

Course 4 - Mitombo ao amin'i Kristy

Jesosy avy any

Nazareta Fiainan'i

Kristy tafaray ao amin'i
KristyAngano momba
ny fanaintainana

Vatana, fanahy, fanahy - Aiza izy ireo rehefa maty ianao?
Fanambadiana sy

fisaraham-panambadiana Ny
fahariana Sabata

nataon'Andriamanitra talohan'ny
famoronana Genesisy Hebreo

Course 5 - Fahamatorana ao amin'i Kristy

Lesona avy amin'ny Hazofijaliana
Ny dingan'ny fanorenana indray
an'Andriamanitra Fanontaniana
lehibe indrindra napetraka

hatramin'izay Miaina ho an'ny
tsirairay ao amin'i Kristy Miaina
amin'ny fiainana faratampony

nampanantenaina ankehitriny sy ho
mandrakizay Ny tena lehilahy dia

lehilahy tia an'AndriamanitraTeny
mahafinaritra momba ny fiainana

Taranja 6 - Ny fahatongavana ho manam-pahaizana momba ny Baiboly

--	--

<p>Mpanompo Ao Amin'ny Fanjakana Ny Fitsipiky</p> <p>VoalohanyAn'i Kristy Ny</p> <p>mpitondratena sy ny hafa mila ronono ara-panahy Miaina</p> <p>Henoin'ny Fahoriana Manafaka Hafatry ny Epistily Manompo</p> <p>an'Andriamanitra Amin'ny Fanahy sy ny Fahamarinana</p>	<p>Aloka sy karazany ary faminiana Fanahy Masina</p> <p>DANIELA</p> <p>Fanambaran'ijesoan'ny Kristy fahanginan'ny Soratra</p> <p>Masina</p> <p>Fampianarana sy fanao nanomboka tamin'ny taona 100 ka hatramin'ny taona 1500 Fanavaozana na Ampodio</p> <p>Manangona sy Mandika Baiboly</p> <p>Ny fanaon'ny Fiangonana ankehitriny - Soratra Masina sa Fomban-drazana?</p>
--	---

Fianarana ho an'ny manam-pahaizana momba ny Baiboly

Baiboly voasoritra

Famintinana ireo

karazana Baiboly sy
fanoharana

Tetiaran'ijesosy - Tabilao

Ny International Bible Knowledge Institute dia manana rohymanakanyamin'ny fiteny hafa ao amin'ny
thebiblewayonline.com.